

Rok X
Nr. 6

ABC

Warszawa,
niedziela 6 stycznia 1935r.10
GROSZY

NOWINY CODZIENNE

10
GROSZY

NASZE ABC

Wszystko się ułożyło
„Czas” już się nie dąsa

W obozie sanacyjnym widać ruch i życie. Jedni krzątają się około umocnienia posiadanych już pozycji w rządzeniu państwem, drudzy wysilają swe mózgi, by zajęte przez innych pozycje dla siebie zdobyć, inni wreszcie zadawalają się zachowaniem i zabezpieczeniem obecnego stanu posiadanych... majątków. Ci ostatni, to oczywiście konserwatyści.

Pewną sensację sprawił w ostatnich miesiącach „Czas” swoją opozycyjną postawą. Gromił, karcił, walczył o ideały, o mocarstwo. A równocześnie w spokojnych, zacisznych gabinetach Ministerstwa Rolnictwa rodziły się dekrety oddłużeniowe w rolnictwie, a z nimi rozdziła się siła „kategoria C” obejmująca największe majątki ziemskie. Dekrety oddłużeniowe tę właśnie kategorię wydawały na zagładę. Nie liczone artykuły ustawy dotyczące wielkich latyfundiów, przetłumaczone na język potoczny, streszczały się w jednym słowie: „pomóżcie sobie sami!”

Znalazła się i tam mała furtka: „Minister Skarbu może” i t. d. Punkt ciężkości leżał nie w tem, co p. Minister Skarbu może, ale w tem, co zechce zrobić. Czarne chmury połączyły się zbierać nad naszymi lojalnymi, wobec każdego, konserwatystami, a „Kurier Poranny” poprzez te chmury cisnął począł pioruny. Kurs na lewo! Minister Poniatowski, dawny Wyzwoleniec, znalazł drogę do ludowców! Min. Kościelkowski już porozumiał się z ludowcami, nawiązał kontakt z P. P. S. Takie i podobne wieści raz po raz — zwała prasa w świat, a p. Stępczyński bynajmniej nie chował pod kocyk swego ojcostwa „zwrotu na lewo” w sanacji.

Dziś wszystko uciechło. „Czas” się nie dąsa, konserwatyści z ulnością patrzą w przyszłość. Chodzą wieści, że dobito targu, wielkim latyfundiści wioś z głowy nie spadnie (p. Minister Skarbu będzie wiele mógł zrobić, pp. Wojewodowie również). Dla uspokojenia mas i „Kuriera Porannego” zostanie zlicytowany w okresie przedwyborczym hr. Jarosław Potocki dawno ubezwłasnowolniony. I może ktoś jeszcze, a potem fielanka.

P. Minister Poniatowski zaparzył się widocznie we wzory angielskie i upodobał sobie rolę MacDonalda, ale p. Stępczyński, herold kursu lewicowego, czemże się pocieszy?

R. P.

Nowi senatorowie

Państwowa komisja wybora ogłasza, że wobec wygaśnięcia mandatu senatorów: Karola Wondta, Stefana Kopeńskiego, Artura Dołęckiego, Michała Wyrostka i Bronisława Rydzewskiego, w miejsce zrezygnowanych osób senatorami zostali kolejni zastępcy, a mianowicie: 1) z listy państwowej nr. 1 — Jan Kółka, Szrednicki, lat 47, generał brygady Warszawa, szpital Ujazdowski, 2) z listy nr. 7 w okręgu nr. 14, Józef Danilewicz, lat 50, tkacz, Łódź, ul. Kijowska 10, 3) z listy nr. 1, w okręgu 53, Władysław Pulnawicz lat 42, dyrektor Powiatowej Kasy Chorych Turka w Piotrkowie, 4) z listy nr. 1 w okręgu 60, Tadeusz Moszyński, lat 52, notariusz, Pińsk, ul. Marszałka Piłsudskiego 19 i 5) z listy nr. 1 w okręgu nr. 63, Marjan Strumiłło, lat 64, adwokat, Wilno, ul. Mickiewicza 21.

Z.Z.Z. contra B.B.S.

Wojna w sanacji o wpływy pracownicze

Progresywna obniżka płac wyniesie 20 proc.

W związku z wypowiedzianymi umów zbiorowych w gazowni oraz w tramwajach i w autobusach, daje się zauważyć silny ferment wśród pracowników, a szczególnie w gazowni miejskiej. Trzeba sobie uprzytomnić, że prawie od czasu odzyskania niepodległości, gazownia miejska w Warszawie była twierdzą socjalistyczną i że inne wpływy nie sięgały tam.

Po dokonanej rozłamie w PPS, sytuacja w gazowni zmieniła się w tym sensie, że wpływy podzielone zostały między dwa prądowe związki socjalistyczne: ZZZ, działająca pod auspicjami p. Moraczewskiego, oraz dawną Frakcję Rewolucyjną, czyli t. zw. BBS, na czele którego kroczy b. prezes Rady Miejskiej, p. Rajmund Jaworowski.

Personalnie, w chwili obecnej, układ sił na terenie gazowni jest następujący: Z jednej strony BBS z Jaworowskim, Szczypiorskim i Preisem na czele, z drugiej zaś strony ZZZ z pp. Gardeckim i Morawskim. Obydwie strony, które wyszły z jednej rodziny pepesielkiej, a obecnie chroniące się pod skrzydłami sanacji, toczą wojnę między sobą o wpływy robotnicze na terenie gazowni.

Płace w gazowni

Wymówienie pracy we wspomnianych instytucjach odczuło szczególnie właśnie w gazowni miejskiej, nie jest bowiem dla nikogo tajemnicą, że płace w tej instytucji są niezwykle, jak na nasze stosunki, wysokie. Szczególnie zapowiadają t. zw. normalizacji płac przez Zarząd Miejski, jest groźna właśnie dla pracowników gazowni. Wystarczy chyba przytoczyć dla ilustracji stosunków fakt, że — powiedzmy — w tramwajach motorniczy lub konduktor pobiera przeciętnie, za okres półmiesięczny, od 120 do 130 zł, podczas, gdy w tym samym czasie sokrasa, niewykwalifikowany robotnik podwózkowy w gazowni otrzymuje 141 zł. Płace majstrów w gazowni miejskiej wynoszą najmniej tyle, ile otrzymuje dyrektor departamentu.

Obniżka progresywna

Pamięć oficjalnych zaprzeczeń, już obecnie toczą się rozmowy między przedstawicielami związków pracowniczych a przedstawicielami władz miejskich. Rozmowy te prowadzi z ramienia władz miejskich inspektor spraw pracowniczych przy prezydencie miasta, p. Pawłowicz. Z tenoru dotychczasowych rozmów wynika, że obniżka płac w instytucjach, które otrzymały wypowiedzenie pracy, wahać się będzie w granicach do 20 proc. Będzie to t. zw. obniżka progresywna, która dotknie przede wszystkim pracowników najlepiej uposażonych, a zarazem otrzymujących płace, będące w rażącej dysproporcji do płac pracowników na tych samych stanowiskach w innych instytucjach. W ten sposób dokonana się popularnie zwana normalizacja płac.

Oczywiście, że najbardziej mądrze być dotknięci obniżką pracowników gazowni. Płace te były i są kością niezgody wśród pracowników miejskich i każdy patrzy na nie z zazdrością. Oczywiście, że wyżej wspomniane związki, a więc ZZZ i BBS, będą się wzajemnie

nie przeliczywały w zapowiadanych usługach dla swych mocodawców — pracowników. Czy jednak wiele zdziałają — trudno jest w tej chwili przesądzać.

W tramwajach

Nieco odmiennie przedstawiają się stosunki na terenie tramwajów, które odgrywają tutaj najważniejszą rolę, albowiem grupą około 5.000 pracowników umysłowych i fizycznych. Związki działające na terenie tramwajowym już obecnie zastanawiają się nad przyszłą umową. Związek chrześcijański (Miodowa 23), od

był posiedzenie zarządu wraz z delegatami pracowniczymi. Na posiedzeniu tem postanowiono wydać odezwę do tramwajarzy oraz wezwać wszystkie związki pracowników do utworzenia wspólnej komisji pertraktacyjnej z Zarządem Miasta. Na dzień 9 b. m. zwołane zostało walne zgromadzenie związków chrześcijańskich przy ul. Miodowej 23, na którym ma być postawiona sprawa używania wszelkich rozporządzeń środków w kierunku obrony gorzej uposażonych pracowników tramwajowych do konduktora i motorniczego włącznie.

Związek chrześcijański stoi na stanowisku, że płace wahać się w granicach od 300 do 400 zł. winny pozostać nienaruszone. Obniżka mogłaby objąć pracowników zarówno umysłowych, jak i fizycznych, lepiej uposażonych. Jednocześnie związek chrześcijański ma wysunąć żądanie podwyżki dla pracowników zatrudnionych w porze nocnej, a więc przede wszystkim dla pucatorów tramwajowych, zamiataczy i t. p. Podwyżka mogłaby być dokonana, zdaniem związku, z obniżek poczynionych w wyższych kategoriach płac.

Rosja w przededniu przewrotu

Dzieło Trockiego. — Pogromy żydów. — Ferment na kozaczyźnie. — Stalin zmienia kurs? — Nacjonalbolszewicy

Co się dzieje w Rosji? Oto pyświat coś najwidoczniej się stało, gdyż kierownicy wycieczki nas, najbliższych sąsiadów Z. S. S. R. Dzienniki przepelnione są wiadomościami chaotycznymi, przytem często niescisłymi. Szczelnie zamknięte granice i ostra cenzura prasy są przyczyną, że trudno dowiedzieć się czegoś naprawdę.

Oto garść informacji, otrzymanych od jednego z przybyszów z Rosji.

Nasz znajomy wyjechał z Moskwy w dniu 2 stycznia, wiadomości więc uznaje za najświeższe, doniosłość ich oceni najlepiej sam Czytelnik.

Dzieło Trockiego

— Co się dzieje w Rosji?

Powiem panu tylko tyle: jeszcze przed świętami (wyjechałszy z wycieczką na dwa tygodnie, ale byliśmy tylko 12 dni), jeszcze przed świętami można się było wyrwać spod opieki i pospacerować na ulicach. W czasie

święt coś najwidoczniej się stało, gdyż kierownicy wycieczki zdradzali, z trudem ukrywano zdenerwowanie i wzięli nas pod kuratelę tak ścisłą, że wszyscy czuliśmy się, nie jak turyści, ale więźniowie Czeki, która podobno jest zniesiona, nie którą przywracając na gwałt w ramach „Wydziału Bezpieczeństwa Komisariatu Spraw Wewnętrznych”. Mnie wielką sztuką udało się zwać na ulice Moskwy na cały dzień 2 stycznia.

— Czy mówi się jeszcze o zamachu Nikolajewa?

— Mówi i dość, jak na ostrożność obywateli sowieckich, wiele. Panuje powszechna opinia, że zamach jak i cała konspiracja, zwana „Leningradzkim Centrum” jest dziełem Trockistów. Nikolajew miał dać początek rewolucji i obaleniu władzy Stalina.

— Na czyją rzecz?

— Wedle wersji publicznych, opozycjonści zarzucają Stalinowi zbyt słabą międzynarodowość

„zarządzanie się” prądami nacjonalistycznymi. Nowy rząd miał przywrócić kurs prawdziwie komunistyczny i międzynarodowy. Przedewszystkiem więc powłóć do władzy Trockiego, potem przeprowadzić ostrą kolektywizację wsi i szereg reform, projektowanych przez Trockiego na wygnaniu.

Antysemityzm

— O ile, na jakim rozgrywa się wypadki, najlepiej świadczy antysemityzm, jaki od czasu wykrycia spisku szerzy się w Z. S. S. R. Zwolennicy Stalina, a jest ich, jak się zdaje, większość, nie mówią inaczej o spisowcach, jak „Żydy”. W prowincjonalnych miastach sowieckich wybuchają pogromy, szczególnie wielkie w okęgach kozackich, a więc Dońskim i Kubąńskim. O pogromach słychać już było zaraz po świętach, w Nowy Rok zaś nadeszły do Moskwy wiadomości, że rozruchy antyżydowskie wybuchły w Saratowie, Samarze, Charkowie i kilku innych miastach.

W Astrachaniu członkowie partii komunistycznej urządzili straszliwy pogrom, w pięć wycinając wszystkich Żydów, między innymi „predsowieta” czyli najwyższego zwierzchnika, Gontarenkę, z pochodzenia żyda, nazwiskiem Blumberg. Poza tem wysłał jakoby do Stalina depeszę tej treści: „Kompartia astrachańska donosi, że wiernie stoi przy prawdywym ruskim bolszewizmie. Precz z Trockim, slugusem bankierów amerykańskich, precz z Sobelsonem i Wałachem, konaszczającymi z burżuazją Ligą Narodów, niech żyje Stalin, wódz Rosji robotników i włościan”.

— To jest bardzo charakterystyczne — ciągnie dalej nasz informator — że dziś nie mówi się inaczej o pseudonimach, rządzących Rosją, jak prawdziwymi nazwiskami. Nawet gazety, co uważam poprostu za sensację, nie piszą inaczej o Radku, jak Sobelson, Zinowiewie, jak Apfelbaum, Litwinowie, jak Wałach i t. d.

— Krążą nawet pogłoski, że wkrótce po zamachu, kiedy Stalin z Woroszyłowem schronili się na Kreml, pod opiekę wybranych oddziałów, zwanych popularnie „gwardziści Stalina”, wezwano również do Kremla i Budien-

Plany min. Becka

W kołach dyplomatycznych zapowiadają, że w najbliższym czasie należy oczekiwać ożywienia i wzmożenia aktywności polityki polskiej na terenie zagranicznym. Wyrażają przypuszczenie, że p. minister Beck w drodze powrotnej z Genewy zatrzyma się w aPrzyżu, co jednak jest uzależnione od wyniku rozmów genewskich.

3000 ofiar
epidemii malarii

COLOMBO, 5.1. (PAT). Epidemia malarii w okręgu Kegalie pochłonęła już prawie 3.000 ofiar, w tem 1.000 dzieci. Liczne są też wypadki śmierci wśród kobiet. Personel szpitali jest przeciążony pracą i bardzo wyczerpany.

Teror

— Teror, jaki obecnie zapanał w Z. S. S. R., przypomina najgorsze czasy październikowe. Codziennie przeprowadza się masowe aresztowania, i jak twierdzą pogłoski, rostrzelowania, o których nie było słychać już od lat.

— W Moskwie krążą pogłoski, że Stalin stoi w przededniu radykalnej zmiany kursu. Zamach posłuży mu, jako pretekst do zerwania z dotychczasową polityką w Z. S. S. R. na wszystkich polach, nie wyłączając polityki zagranicznej. Mówi się także o złagodzeniu kolektywizacji wsi i kursu wobec „kułaków”. Popularnym terminem, określającym nowy kurs, nader utartym w kawiarniach i „stołówkach” moskiewskich jest „nacjonalbolszewizm”. Oto, czem ma być obecny komunizm rosyjski.

— Na zakończenie dodam, że w dniu naszego wyjazdu z Moskwy, przyspieszonego zresztą nad programowo przez kierownictwo wycieczki, to zn. 2 stycznia nadeszły do Moskwy wiadomości, że „gławkem” (wódz naczelny) armii Dalekiego Wschodu, Blücher został wezwany do Moskwy. O przyczynie i celu wezwania krążą jak najprzecześniejsze wersje. Między in. mówi się, że Blücher był zamieszany w spisek i po obaleniu rządu miał zostać „narkomwojenem”, czyli ministrem wojny na miejsce Weryszilowa.

— Wogóle nastroj w Moskwie jest nader podniecony. Wszyscy zgodnie przewidują, że Rosja przeżywa dni najdonioślejsze od 18 lat. Nastroje antysemityczne ogarniają coraz szersze masy, co mitem można naprzykład zaobserwować na własne oczy. Jechałem tramwajem, gdy wszadł pasażer o wybitnie semickiej powierzchowności. Potrafił niechcący żołnierza, który wbrew praktyce (na potrącenia w tramwaju nikt w Moskwie nie zwraca uwagi) rzekł głośno:

— Ot morda apfelbaumowska, jak się rozpycha. Po samej mordzie widzisz: spiskowiec Trockiego..

Zmieszany pasażer wysiadł na następnym przystanku

Z dniem dzisiejszym niedzielny dodatek literacki ABC przekształcony został

W SAMODZIELNY TYGODNIK
PROSTO Z MOSTU

pod redakcją Stanisława Piaseckiego

Nowy tygodnik jest do nabycia wszędzie

Numer, zawierający 10 stron druku wielkiego formatu i bogato ilustrowany przynosi utwory i artykuły STANISŁAWA PIASECKIEGO, Prawo do twórczości, KAZIMIERA ILLAKOWICZOWY Cudowny kołacz, KAROLA IRZYKOWSKIEGO: Zarcie i szlachetność, WOJCIECHA WASIUTYNSKIEGO Z duchem czasu, ŚWIA TOPEŁKA KAPIŃSKIEGO Mieszkański poeta, ADOLFA NOWACZYŃSKIEGO Chrząszcz w Gdańsku, ANDRZEJA MIKULOWSKIEGO Penjantnek literatury angielskiej, MARJANA GRZEGORCZYKA Złotych relatywizm, JULIANA PAŁATA: Wspomnienia z dzieciństwa, Akademii i Nieświeża, JANA NEPOMUCENA MILLERA Do źródeł uszczelnienia w „Dziadach”, JANA BAJKOWSKIEGO Skoczylas w Zerkle, ZDZISŁAWA BRONCŁA Nieznany kraj muzyki, ANNIETE „JAKA NAJCIĘKAWSZĄ KSIĄŻKĘ PRZECZYTAŁEM W R. 1934” z odpowiedzią J. Kadana Bandrowskiego, A. Nowaczyńskiego, J. Parandowskiego i J. Wołoszynowskiego, DZIAŁ SATYRY z utworami ZYGMUNTA JURKOWSKIEGO Obrona „Obrony Czołchowskiej”, WITOLDA COMBROWICZA Uwagi i JANUSZA MINKIEWICZA Starzy się, poczekaj powieści MARIE GEVERS Sereńada majowa w tłumaczeniu L. Callosińskiej, oraz recenzje teatralne (J. Andrzejewski), z książek (A. Mikulowski), muzyczne (M. Kondraci), filmowe (W. Wasilutynski), wreszcie bogaty dział informacyjny.

Cena numeru 30 groszy.

Do nabycia wszędzie.

Wobec nowego kryzysu w handlu

Rozmowa z wybitnym kupcem warszawskim

Dwa tysiące firm wykresło z rejestru handlowego. Około 50 proc. właścicieli sklepów nie wykupiło w terminie patentów, za co grozi im dość wysoka kara.

Przyczyny powyższe spowodowały naszą redakcję do przeprowadzenia rozmowy na ten temat z jednym z poważniejszych kupców warszawskich, panem A. P.

ZAWIEDZONE NADZIEJE

— Sytuacja, w jakiej znalazł się ogół kupców detalistów, nie należy do najlepszych, — oświadczył nam. — Bardzo wielu liczyło na wzmocnienie obrotu w okresie przedświątecznym i nieprzygotowało się odpowiednio do wykupienia świadectw przemysłowych. Wskutek tego, iż nie wszystkie branże miały przed świętami jednakowo wielki ruch, bardzo wielu kupców nie mogło wykupić patentów w terminie. Szczególniej odnosi się to do kupców branży galanterijnej i właścicieli sklepów z przedmiotami zbytku.

— Więcej koniunktury dalej spada?

— Moim zdaniem — odpowiada nasz rozmówca — nie można w tym wypadku zwać całej winy na koniunkturę, lecz należy ją przypisywać tylko i wyłącznie nieogledności kupców.

— Czemże w takim razie wytłumaczyć sobie fakt, iż 2.000 firm skreślono z rejestru handlowego?

LUKSUS NIE POPLACA

— Ażeby na to pytanie odpowiedzieć, należy dokładnie zapoznać się z przynależnością branżowa zlikwidowanych firm. Według moich informacji większość wśród nich stanowią takie, które prowadziły artykuły luksusowe, a więc bardziej kosztowne, bez których bardzo łatwo jest się obyć.

— Czy kupcom, którzy nie wykupili w terminie odpowiednich świadectw przemysłowych grozi kara — i jaka?

GROŹBA KAR

— To sprawa dość ciekawa. Ustawa o państwowym podatku przemysłowym nie przewiduje kar w wypadku niewykupienia w terminie świadectwa przemysłowego. Natomiast za przestępstwo karalne uważa się prowadzenie przedsiębiorstwa bez świadectwa przemysłowego. W wypadku stwierdzenia prowadzenia, bodaj nawet przez krótki okres, przedsiębiorstwa bez patentu, jego właścicielowi grozi kara, którą każdorazowo określa sąd. Muszę też zaznaczyć, iż fakt złożenia podania o zmianę kategorii patentu nie chroni kupca przed karą za nabycie niewłaściwego patentu.

— Wobec okólnika Ministerstwa Skarbu w sprawie ulg patentowych, ta ostatnia ewentualność nie grozi chyba kupcom zupełnie?

PAPIEROWY OKÓLNIK

— Właśnie, że grozi. Okólnik Ministerstwa w praktyce okazał się tylko papierem. Urzędy skarbowe, tak jak i przed jego ukazaniem się, zalecają sprawy patentowe według własnego poglądu. Bywają wypadki, iż referenci przemysłowi poszczególnych urzędów, mimo przedstawianych im dokumentów uprawniających do nabycia ulgowych świadectw, nakazują wykupować patenty wyższych kategorii.

BEZROBOTNI I PATENTY

— Muszę panu opowiedzieć jeszcze o jednym — kończy nasz rozmówca — poruszyć mianowicie jeszcze jedną rzecz, moim zdaniem, bardzo niewłaściwą, a z punktu widzenia społecznego wręcz szkodliwą. Bardzo wielu kupców ulegając namowom bezrobotnych ekspedjentów, czy ekspedjentów, mimo niktych obrotów przyjmuje do swoich sklepów więcej osób, niż na to zezwala

ustawa przemysłowa, ograniczająca ilość personelu. Jeśli się o tem dowie Urząd Skarbowy, kupiec otrzymuje nakaz wykupienia patentu wyższej kategorii i czego tego uniknąć, musi redukować personel dodatkowy, trzymany bardziej z litości niż z rzeczywistej potrzeby, powiększając w ten sposób kadry bezrobotnych.

Czyn rozpacz żyda uciekiniera z Niemiec

W areszcie centralnym osadzony został uciekinier z Niemiec, 50 letni Samuel Aron Erenreich, oskarżony o usiłowanie urządzenia demonstracji przed gmachem ambasady niemieckiej w Warszawie.

W dniu 4 b. m. w godzinach południowych Erenreich rzucił butelkę

— Co na to poradzić?

— O kategorii patentu winna decydować tylko wielkość obrotu, a nie ilość zatrudnionego personelu. Przyznoszący to podwójne korzyści — dla państwa i dla kupiectwa. Państwo nie miałooby tylu bezrobotnych, kupiec zaś nie musiałby za pomocą w zwałowaniu bezrobocia ponosić dodatkowe ciężary skarbowe.

Służąca odpokutowała za kłótnie państwa

Panuje powszechne przekonanie, że niebezpiecznie jest być świadkiem w jakiejś sprawie, i dlatego zapewne ludzie unikają tej roli. Okazuje się jednak, że rola świadka jest daleko trudniejsza w procesach rozwodowych. Doświadczyła tego na sobie w sposób dotkliwy Helena Marcinkowa, służąca u zamożnego obywatela ziemskiego z Siedlec, p. Bogusława W.

Państwo W. nie żyli dobrze ze sobą. Wobec niezgodności na tle charakterów doszło do separacji. Po pewnym czasie p. Bogusław chciał ożenić się powtórnie, wobec czego przysłał wyznaczenie ewangelickie i wytoczył sprawę w konsystorz u rozwód. Obywatel powoływał się, podając jako przyczynę rozwodu, że żona jego, Hanna W., prowadzi niemoralny tryb życia i dopuszcza się zdrad małżeńskich. Na okoliczność tę powołał właśnie swoją służącą, Helenę Marcinkową.

Sąd rozstrzygający kwestię rozwodu przesłuchał Marcinkową, jako świadka pod przysięgą. Służąca potwierdziła zarzuty rozwodzącego się męża i opowiedziała scenę, jaką widziała w łazience w dworze państwa W. Z zeznań tych niedwuznacznie wynikało, że pani Hanna romansuje z rządcą majątku.

Dzięki stwierdzeniu zdrady, Sąd orzekł rozwód i Bogusław W. wstąpił w nowe związki małżeńskie. Dawniej jego żona poczuła się jednak dotknięta tym wyrokiem i utrzymując, że w całym poście nie dopuściła się zdrady, zawiadomiła prokuratora, że Marcinkowa została namówiona przez jej męża i złożyła fałszywe zeznania pod przysięgą.

Początkowo dochodzenie przeciwko służącej umorzono, gdyż prokurator nie znalazł podstaw do jej ścigania. Pani W. wniosła więc skargę do Sądu Apelacyjnego i ten nakazał sporządzenie aktu oskarżenia.

W ten sposób Marcinkowa zasiadła na ławie oskarżonych w Sądzie Okręgowym i została skazana na rok więzienia. Utrzymując, że jest niewinna, zwróciła się do Sądu Apelacyjnego w Warszawie, prosząc o wydanie wyroku uwalniającego ją od winy i kary.

W Sądzie Apelacyjnym rozprawa ze względu na swoje to toczyła się częściowo przy drzwiach zamkniętych. W charakterze świadków hado rozwiedzionych małżonków oraz kilka jeszcze postronnych osób. Sąd Apelacyjny po wysłuchaniu głosów stron wydał wyrok, mocą którego uniewinnił Marcinkową od zarzutów fałszywego zeznania.

Stałą przed sądem

Która godzina?

Rzecz dzieje się w restauracji na ul. Targowej. Godzina, upoważniająca biesiadników do znajdowania się w stanie podejmionym.

— Która godzina? — zapytał właśnie gość nr. 1.

— Pierwsza — (powiedzmy) — odpowiedział sierzant G., patrząc na swój zegarek.

— A nieprawda — zawołał gość nr. 2, podchodząc do sierzanta ze swoim zegarkiem na wyciągniętej dłoni. Różnica minut na obu zegarkach była niewielka, zupełnie niewspółmierna do skutków, które wywołał. Sierzant się obraził za swój zegarek i gniew jego zwrócił się przeciwko zegarkowi towarzysza.

— Pod tramwaj pana zegarek! — zdecydował.

A ponieważ tramwaju w danej chwili nie było na miejscu, sierzant pomógł dziełu zniszczenia, trzepnął po ręce gościa nr. 2, zegarek spadł na ziemię i rozsypany się w proch.

Teraz na widowni zjawili się goście nr. 3, którzy zbliżywszy się do sierzanta, zawołali łagodnie:

— Za co pan krzywdzi niewinnego człowieka?

Pytanie okazało się retoryczne, bo gość nr. 3, nie czekając na odpowiedź, wymierzył sam sprawiedliwość, uderzając w twarz sierzanta. Sierzant zmechanizowanym ruchem wszystkich wojkowych sięgnął po rewolwer, ale gość nr. 4 uprzedził go na sześćście, wyjmując mu broń z kieszeni.

Wobec tego, jako jedyna broń pozostała tylko słowa. Sierzant poprosił o wyjaśnienie, dlaczego go uderzono. Widocznie informacji wzajemnych udzielano sobie dość głośno, skoro właściciel lokalu udał się o pomoc postronną. Przyszła policja i zabrała się do dzieła. Jako pierwszy krok przystąpiono do aresztowania osoby najbardziej krzywdzącej. Była nią przyjaciółka sierzanta, Józefa F.

I tu dopiero rozpoczyna się sprawa sądowa, której epilog rozegrał się wczoraj w Sądzie Okręgowym. W akcie oskarżenia wygląda to tak:

Józefa F. oskarżona jest o to, że „w celu zmuszenia przodownika K. i posterunkowego G. do zaniechania prawnej czynności urzędowej, polegającej na doprowadzeniu jej do Komisariatu P. P., spowodowała zakłócenia spokoju publicznego, użyła przemoc, szarpnięcie w twarz G., oraz uderzając w twarz G.“. Poza tym u-

żyła pod ich adresem szeregu obelżywych słów.

Zdarza się, że czyny ludzkie często odpowiadają brzmieniu paragrafów, ale nie odpowiadają jego treści, nie odpowiadają celowi ustawy. Jak było w tym wypadku?

Patrzmy na rolę, silną postać przodownika i szukamy na sali tej, która go kopała.

Gdzie jest ten Herod - baba? Ktoś tam siedzi na ławie oskarżonych, ale nie można mu się dobrze przyrządzić, gdyż go prawie nie widać za oparciem ławki. To ta mała, mizerna, drobna, zniszczona kobieta miała zneść się nad dwoma policjantami? Okazuje się, że to takie bardzo możliwe nie było. Przodownik K. mówi:

— U s i ł o w a ł a mnie kopnąć, szarpała się.

Posterunkowy G.:

— C h e i a ł a mnie uderzyć.

A więc tylko chciała i tylko usiłowała.

Tużi świadkowie też nie są tak kategoriści w zeznaniach, jak byli w śledztwie. Dlaczego, oż się zmieniło?

Nie się nie zmieniło prócz tego, że od chwili zajścia minęło sporo czasu i z tych wszystkich ludzi opadła pamięć. Jaka ich początkowo ożywała. Każda sprawa ma różne oblicza. Zależnie od tego skąd się na nią patrzy i w jakim czasie. Która oblicza jest prawdziwe, gdzie prawdę odnaleźć?

Sąd uwzględnił w wyroku obie rzeczywistości, — tamta, powstała w ogniu awantury i tę drugą, która się zjawiała w rozważnej i zimnej atmosferze sali sądowej.

Józefa F. skazana została na 6 miesięcy aresztu. Wykonanie jednak kary zawieszono na przeciąg lat 3.

Eses.

Wóz torpeda

na linii Gdynia — Hel

Z dniem 5-ym b. m. uruchomiony został nowy wagon motorowy dwuosłowy z silnikiem Diesla. Wagon ten będzie kursował między Gdynią i Helem dwa razy dziennie.

Poza udogodnieniem w komunikacji miejskiej, dzięki uruchomieniu wagonu silnikowego, ulepszy się znacznie komunikacja Warszawy z Helem. Podróżni pociągu pośpiesznego przybywającego z Warszawy do Gdyni o godz. 7-ej min. 27, będą mogli odjechać wozem silnikowym na Hel, dokąd przybędą o godz. 8-ej min. 57. Podróżni jadący tym wagonem z Helu (odj. 21.54) będą mogli odjechać pociągami pośpiesznymi Nr. 602 z Gdyni do Warszawy, dokąd przybywać będą o godz. 7-ej min. 5 rano.

Koszt przejazdu Gdynia — Hel wagonem motorowym równa się cenie biletu II klasy w pociągach osobowych.

Pierwszy proces

O plagiat wystawy sklepowej

Do warszawskiego Sądu Okręgowego wpłynęło ciekawe powództwo o plagiat projektu architektonicznego.

Architekt inż. Jan Wawelberg, wystąpił przeciwko trzem wielkim drogerjom w Warszawie o bezprawne wykorzystanie jego pomysłów przy urządzeniu sklepów i wystaw sklepowych. Pomysły te zostały skopjowane w jednym ze składów aptecznych. Autor projektu domaga się odszkodowania w wysokości 1.500 złotych.

Będzie to pierwszy proces o plagiat architektoniczny.

Rokowania handlowe

niemiecko-irlandzkie

W drodze do Irlandji znajduje się delegacja niemiecka do rokowań handlowych, która ma za zadanie zawarcie z Irlandją układu w sprawie wymiany niemieckich artykułów, przedewszystkiem maszyn, na artykuły irlandzkie, przedewszystkiem bydło.

Len podrożał o 20 proc.

Rozwój produkcji artykułów llnianych w Polsce i wzrost zapotrzebowania na len spowodowały w ostatnich tygodniach znaczną wyżycę cen tego surowca włókienniczego. Ceny lenu poszły w górę o 20 proc.

Zawody konne w Zakopanem

Z roku na rok oraz bardziej w sezonie zimowym w Zakopanem rozwija się sport konny.

Rozpoczynający się dzisiaj sezon zawodów konnych zapowiada się bardzo ciekawie. Zgłoszono około 70 koni. Wśród jeźdźców nie braknie najlepszych znanych sportmanów, jak płk. Pragłowski, mjr. Lewicki, por. Rojewicz, por. Dębski, Nehrlieh i inni. Po raz pierwszy w Zakopanem

wystąpią też i panie, między innymi przewidziany jest udział p. Harlandowej i p. Zwierzehowskiej, reprezentujących naszą najlepszą klasę.

Wśród różnych nagród zainteresowanie budzi konkurs potęgi skoku; nagrodę tę funduje znana firma „Trójkat w kole“. Nagrodę w konkursie dla pań przeznacza Zarząd miasta i uzdrowiska w Zakopanem.

Wyścigi konne w Zakopanem

Zawody konne kończą się z dn. 15 b. m.

Po przerwie kilkudniowej rozpoczyna się sezon wyścigów konnych, obejmujący 12 dni w okresie od 20 stycznia do 17 lutego włącznie. Ogółem program proponuje 61 gonitw. W tem 7 gonitw z płotami i 8 gonitw z przeszkodami.

PROGRAM

Program skonstruowany jest podług wzoru zeszłorocznego. Nowością jedynie są gonitwy dla koni 3-letnich (w roku zeszłym startowały tylko konie 4 letnie i starsze).

Jest ich — 10. Rozegrano one będą w dystansach: 1200 — 1300 i 1400 m. Utrzymany jest podział na kategorie, podług pozycji wygranych. Nagrody wartości 600 zł, 500 zł i 400 zł. tak w gonitwach płaskich dla 4-letnich i starszych koni, jak i w gonitwach płotowych oraz 600 zł i 500 zł. w gonitwach płaskich dla koni 3 letnich, a także w gonitwach z przeszkodami — są nagrodami w kategoriach; warunki tych gonitw określono są w tekście warunków ogólnych o wyścigach w kategoriach. Gonitwy z nagrodami wyższymi, poczynając od 700 zł. stanowią gonitwy poza kategoriami i mają już odrębne, specjalne warunki. Są to naogół gonitwy z nadwagami, względnie z ulgami wagi — zależnie od sum wygranych.

Największą nagrodę (3000 zł.), sezonu stanowią „Wielka Nagroda Tatr“: gonitwa płaska w dyst. 2800 metrów. Rozegrana zostanie w dniu 3 lutego. W roku zeszłym w gonitwie tej zatriumfował pemułtini Adam. Oprócz tej największej nagrody, podobnie jak w roku zeszłym, program zapowiada szereg gonitw z nagrodami imiennymi po zł. 800, 900 i 1000, jak „Nagr. im. J. W. Pana Ministra Spraw Zagranicznych“, „Nagroda Prezesa“, „Nagr. Zarządu Miasta i Uzdrowiska Zakopanem“, „Nagr. Pałacu Prasy w Krakowie“, „Nagr. „Światowida“ i „Ilustrowanego Kurjera Codziennego“. Kilka nagród Ministerstwa Rolnictwa i Re-

form Rolnych przeznaczone dla gonitw z przeszkodami, są to gonitwy gentlańskie — „jeźdźcy panowie“.

Tak w ogólnym zarysie przedstawia się tegoroczny program wyścigów. Do pewnych szczegółów jeszcze wrócimy.

DOMNIEMANI UCZESTNICY

Co do tego, które stajnie zaprezentowane będą i jakimi koniami, jaka ilość koni jest spodziewana — powiedzieć jeszcze konkretniej coś trudno. W bardzo znacznej większości będą to konie prowincjonalne. Tak też — wydaje nam się — być powinno.

Co do udziału koni ze stajen warszawskich obiegają różne wiadomości (skąpe narazie), często dość sprzeczne. Naogół, zdaje się, stajnie stołeczne mniej, niż w roku zeszłym, interesują się sezonem zakopiańskim. Powodem tego nie są stosunkowo małe nagrody, gdyż duża jest przeciętna ilość koni, którym trzeba zarabiać — choćby na owies, koni li chych, dla których stabo się rysują horyskopy dla sezon w stolicy. Powód raczej jest ten, że zły stan torów warszawskich przy niesprzyjających warunkach treningowych (gruda), nie pozwolił przygotować koni. Jeśli się zmieni stan pogody, jeśli spadnie śniegu trochę, może wówczas znacznie się ruch w tym kierunku. Wszak jeszcze pozostają całe 2 tygodnie. Narazie, między ewentualnymi uczestnikami wymieniane są: Irbit II, Peszt, Goplana, Grisetta III i Carewicz — ze stajni p. Mieczkowskiego, Marion i Antona ze st. p. Makowskiego i Złota Pantera ze st. Ul. Kreczowieckich. Informowano nas też, że jakoby pan St. Mroczkowski, na warunkach jakiejś specjalnej umowy z panią Broszkiewiczową, bierze od niej do Zakopanego Kalibana, Fenellę, Florencję II, Aaka i Antolke.

W sezonie wyścigów będziemy stale podawali zapisy i wyniki.

NOWINY SPORTOWE

NIEDZIELA NA BOISKACH

Program niedzielnych imprez sportowych przedstawia się następująco:

Warszawa:

W gmachu osrodka W. F. dalszy ciąg finałowych rozgrywek o mistrzostwo Polski w koszykówce kobiecej. Grają: o 11-ej KPW — Jagiellonia, o 10-ej IKP — Makabi, a o 18-ej finały turnieju.

Na boisku Skry o g. 11-ej pierwszy mecz hokejowy o mistrzostwo kl. A pomiędzy Skrą a AZS. AZS wystąpi w najsilniejszym składzie z Kowalskim i Tupalskim na czele.

O mistrzostwo kl. B. w hokeju walczą Gwiazda — Makabi i Marymont — Sparta.

W Dolinie Świączarskiej o g. 11-ej zawody tyżwiarskie WTL.

W lokalu YMCA mecz bokserski PKS — YMCA.

W lokalu „Aurji o 23-ej bal PZLA na fundusz olimpijski.

Prowincja:

W Łodzi mecz bokserski pomiędzy Hakoahem a warszawskim Fortem Bema i mecz hokejowy SKS — Union Touring.

W Krakowie zawody bokserskie Garbarnia — Wawel, czwórmecz siatkówki miejskiej i mecz koszykówki AZS — Warszawa — Wawel.

W Krynicy dalszy ciąg wielkiego turnieju hokejowego. Poza tem odbędzie się obrady Rady Narciarskiej.

W Zakopanem zakończenie międzynarodowych mistrzostw tyżwiarskich Zakopanem i otwarcie zimowych zawodów konnych. Projektowane są również zawody w kombinacji alpejskiej i pierwszy drużynowy konkurs skoków.

We Lwowie mecz bokserski pomiędzy warszawską Makabi i kombinowanym zespołem Hasmoniej i Lechii.

W Toruniu mecz hokejowy rewanżowy ŁKS — TKS. Projektowane są poza tem, o ile do piszą warunki śnieżne, konkursy skoków w Nowym Targu, Poroninie, Krzemieńcu, Skolem oraz zawody narciarskie w Nowym Targu, Lwowie, Wiśle, Rabce i Krzemieńcu.

Zagranica:

W Czernobylu lwowska Pogon gra z Dragoszą Voda.

TURNIEJ HOKEJOWY W KRYNICY

Wczoraj, w piątek, popołudniu i wieczorem, rozegrano w Krynicy dalsze dwa mecze w ramach turnieju hokejowego.

Lwowski zespół Czarnych pokonał Krynickie T. H. 4:1 (1:1, 2:0, 1:0). Krynickie TH wystąpiło w osłabionym składzie bez Nowaka i Piechury.

W pierwszym tercju w 10 min. Piechura zdobywa prowadzenie dla Kryniczan. Wkrótce Sawczak wyrównuje. Gra przybiera na tempie i ostry.

Druga tercja upływa pod znakiem przewagi lwowian, których ataki są bardzo niebezpieczne. W 2 min. Jawłowy strzela drugą bramkę, a w 7 min. Jasiński uzyskuje trzecią bramkę dla Czarnych.

Ostatnia faza gry przynosi w 10 min. jeszcze jedną bramkę dla Lwowian, uzyskana przez Jallowego.

W drugim meczu AZS poznański pokonał Warszawiankę 2:1 (0:0, 0:0, 2:1). Gra naogół wyrównana. Pierwsze dwie tercje przynoszą szybkie zmiany ataku obu drużyn, niewydecydowane jednak efektem bramkowym. Dobre typy obu zespołów unicestwiają wysiłki ataków.

Rozstrzygnięcie przynosi trzecia tercja. W 5 min. Zieliński zdobywa prowadzenie dla poznaczyków. W 8 min. lekki strzał Ludwiczaka fatalnie puszca między kolanami Schneidera. AZS prowadzi 2:0. W 14 minucie Burda zdobywa po licznych atakach Warszawianki jedyny punkt dla tej drużyny.

NARCIARSKA SZTAFETA ZW. STRZELECKIEGO

Sztafetowy raid narciarski wzdłuż Kresów Wschodnich, zorganizowany przez Zw. Strzeleckie, wyruszył 20 b. m. z N. Pohostu i tegoż dnia przybył do Łukowa. W dniu 3 b. m. sztafeta przebyła dystans Łużki — Ziabki, 37 km. w ciągu 5 g. 20 min. W dniu 4 b. m. narciarze wyruszyli z Ziabek o godz. 1.40 i przybyli do Głębokiego o g. 16.40.

Biorąc pod uwagę, że na trasie przebiega 25 st. mrozów, i brak śniegu na niektórych odcinkach raidu, uważa się wyniki za dobre, tembardziej, że późne pojawienie się śniegu uniemożliwiło trening.

HOKEJOWY MISTRZ POLSKI W KRAKOWIE

W poniedziałek, 7 b. m., bawić będzie w Krakowie zespół hokejowy po znańskiego AZS, mistrza Polski, który rozegra mecz z Cracovią.

Spotkanie jest o tyle ciekawe, że gracze obu zespołów stanowią niemal całkowitą reprezentację Polski.

RAID SZTAFETOWY WZDŁUŻ KARPAT

W czasie od 1 do 30 b. m. odbywa

się sztafetowy raid narciarski wzdłuż Karpat.

Raid rozpoczął się w Cieszynie i do tej pory biegnie przez teren Śląska. Wczoraj, w sobotę, raid dobiegł do końcowego etapu śląskiego na Babiej Górze, skąd dalsze kierownictwo nad sztafetą obejmuje Kraków. Kraków reprezentowany będzie przez zespoły Podhala.

Dziś, w niedzielę, sztafeta przebedzie dystans 42 km. z Babiej Góry do Zakopanego przez Lipnicę Dolną, Chocholów, Witów i Paleniec. Na dystansie tym bieć będzie sztafeta Zw. Strzeleckiego.

RAID NARCIARSKI NA TRASIE GÓRSKIEJ

Sekcja narciarska „Podhala“ w Nowym Targu organizuje w dniach od 28 b. m. do 3 lutego raid narciarski.

Raid odbędzie się na trasie górskiej z N. Targu przez Gorce i Beskidy Zachodnie do Zwardonia. Charakter raidu jest wybitnie propagandowy. Uczestnicy raidu mogą zdobyć odznaczenie górskie.

Na wszystkich punktach odpoczynkowych wzgl. noclegowych zapewniono uczestnikom zaprowiantowanie, nocleg i opiekę sanitarną oraz odpowiedni zapas rezerwowego sprzętu.

Termin zgłoszeń upływa z dn. 26 b. m. na adres: M. Fueller, Nowy Targ, KS Podhale. Wpisowe wynosi 3 zł., które należy dołączyć do zgłoszenia.

NAGRODA DLA NAJLEPSZEGO ZAWODNIKA WILNA

Kluby i organizacje sportowe Wilna rozpoczęły już zgłaszanie swych kandydatów do nagrody sportowej, ufundowanej przez Miejski Komitet WF i PW im. płk. Zygmunta Wendy, wielkiego protektora sportu wileńskiego.

Nagroda przynależna będzie jednostce lub drużynie za najlepszy wynik sportowy, uzyskany w roku 1934.

Dotychczas do nagrody zgłoszono: lekkoatletę Wieczorka, wioślarza Plewalską oraz hokeistów Ogniska.

POLSKIE GRANICZNE ZAWODY NARCIARSKIE

Tow. Turystyczne „Beskid Śląski“ w Czechosłowacji, oddział „Wróżna“ w Lesznej Dolnej nad Olzą organizuje w dniach 5 i 6 b. m. pierwsze w r. b. polskie graniczne zawody narciarskie o puchar wędrowny.

Program zawodów obejmuje: bieg na 18 km., bieg juniorów na 8 km., bieg dziatwy szkolnej, bieg pań na 4 km. oraz skoki na własnej skoczni na Wróżnej.

Aleksander Sendlikowski
NA WFO Z DO WIELKIEJ POLSKI

Naród rządzący w państwie rzeczywistej walności

„Nikt dotąd w Polsce nie dał odpowiedzi na pytanie, co to jest państwo narodowe. Co najwyżej można się dowiedzieć, że państwo narodowe, to jest takie państwo, w którym rządzi naród. Ale kiedy rządzi naród? Gdy nie rządzi nim obcy. To mało. Jak się wyraża wola narodu, w czym się przejawia zasada jego rządów?” (W. Wasilutyński — Naród rządzący), — są to pytania, na które brakto dotąd odpowiedzi, zbywano je ogólnikami. Jednakże coraz potężniejszy wzrost uczuć narodowych i naturalna koncentracja wszystkich świadomych sił narodu, pewne sprawy czyni coraz bliższymi, a to zmienia postać rzeczy. Ogólniki już nie wystarczają.

Centralnym punktem zagadnienia jest władza polityczna. Celem państwa narodowego jest stworzenie warunków, umożliwiających pełny rozwój narodu jako całości organicznej oraz zapew-

nienie należytych możliwości rozwojowych, w sensie moralnym i materialnym, wszystkim jego obywatelom. Jaka przeto musi być władza i skąd pochodzi, aby mogła najlepiej podjąć tym zadaniom?

Nowoczesne państwa narodowe faszyzmowskie Włochy i hitlerowskie Niemcy zagadnienia tego dotąd nie rozwiązały, więcej lub mniej szczęśliwie, eksperymentując, szukając właściwej drogi. Zresztą współczesne ruchy narodowe w Europie mają wspólną postawę negatywną w odniesieniu do istniejących warunków, walcząc np. z kapitalizmem, z żydostwem, z masonerią, z parlamentaryzmem i t. d. natomiast, jeżeli chodzi o treść pozytywną, o budowę nowych form organizacji, muszą się one różnić, bo byłoby śmieszne, gdyby nacjonalizm włoski kopjował np. urządzenie polityczne polskie (oczywiście przyszłego państwa narodowego), a nad Szprewą zapożyczano się i sięgano do form z nad Tybru. Nie oznacza to bynajmniej, że pewne idee urządzeń politycznych, choć w różnych formach, nie będą analogicznymi.

Kto rządzi dziś państwem? „Szary człowiek” odpowiednio wyedukowany w szkole „postępu” odpowie, że parlament i rząd, ze współdziałaniem sądów w zakresie wymiaru sprawiedliwości. Szary człowiek jest w błędzie. Nie rządzi ani parlament przez niego wybierany, ani rząd. Faktycznie rządy w państwach demokratycznych sprawują sztaby partyjne, wyżej od nich stojące łże masońskie (którym sztaby są posłuszne, bo z nich wychodzą), a ponad łżami narodowa organizacja żydów. Partie desygnują (pośrednio) swych ludzi do parlamentu, ci powierząją rządowi (t. j. wyznaczonym z góry) władzę wykonawczą. Tak jest przy systemie demokracji z układem wielopartyjnym, tak samo jest przy dyktaturze jawnej lub zakomspirowanej, opartej o system bądź jednej wyłącznej partii, bądź też bezwzględnej przewagi, jednej z partii. Rządy takie służą interesom łży i żydom, ale nie interesom narodu.

W państwie narodowym władza anoniimowa jest nie dopuszczalna. Toteż dzisiejszy ustrój polityczny zostanie obalony, a miejsce jego zajmie ustrój, oparty na jawności, hierarchii praw i ludzi, ustrój organicznie z podłoża naszej tradycji, oparty o najgłębiej tkwiące w duszy polskiej instynkty: instynkt gromady i instynkt wolności. Państwo będzie opierać na ludziach życiowo aktywnych, uczciwych, odważnych i zdecydowanych, przedewszystkiem na warstwach najbardziej polskich, niezależnych i samodzielnych: na chłopach i drobniomieszczanach. Nie pochodzenie i nie ilość majątku będzie decydowała o stanowisku jednostki w społeczeństwie narodowym, ale jej zdolność do poświęceń i ofiarności na rzecz Narodu oraz wyniki jej osobistej pracy.

Jak osiągnąć jednak w praktyce ten cel?

Władza polityczna (właściwy rząd) sprawować będzie jawna, masowa i niepartyjna organizacja polityczna narodu, oparta na zasadzie dobrowolności, otwartego przystępu jednostek oraz układu hierarchicznego. Otwarty przystęp przysługiwać będzie wyłącznie Polakom, pełnoprawnym obywatelom.

W organizacji hierarchicznej władze niższe będą mianowane przez władze wyższe i przed nimi będą odpowiedzialne; kierownictwo i odpowiedzialność będą jednostkowe i bezpośrednie. Członkowie organizacji politycznej będą podlegali surowemu kodeksowi politycznemu. Im większa władza, tem większa odpowiedzialność, nie większe prawa i dochody. Większa odpowiedzialność za przedewszystkiem: karalność za szereg czynów dopuszczalnych u przeciętnego obywatela, wyższa karalność wogóle, szczególnie obowiązki (nie do tyżące przeciętnego obywatela),

wreszcie uniemożliwienie bogaceniu się. Władza nie może służyć do półtającego grabieństwa państwa i społeczeństwa, dla budowania bajecznych fortun lub choćby tylko dla skupowania terenów w Afryce, kosztem i na rachunek ogółu.

Organizacja polityczna, a raczej jej kierownictwo będzie wyznaczało rząd. Rząd będzie dysponował administracją i niezależnym sądownictwem. Samorząd polityczny, to jest zjazd sejmowy, wybierany będzie przez ogół obywateli państwa narodowego; będzie on czynnikiem współdziałającym z organizacją polityczną w zakresie kontroli władz administracyjnych, oraz jako sprawdzian skuteczności jej działania, wyraz prądów i nastrojów szerokiego mas.

Zagadnienie przebudowy ustroju państwa w chwili obecnej jest szczególnie żywe. W Senacie jest przecież ustawa konstytucyjna, przerobiona z zeszłorocznych tez. Czy zmienia (raczej czy ma zamiar zmienić) ustrój, lub jego podstawy? Nie! Ma ona na celu stabilizowanie rządzącej dziś grupy zapewnienie i utrwalenie władzy obecnego reżimu. Czy zapewnią udział we władzy, w odpowiedzialności nowym, świeżym siłom i umożliwią stały dopływ najlepszych elementów narodu? Także nie.

Rozwiązanie struktury naszego państwa i zespolenia go z narodem, tak, aby z jego żywych sił nie mogło być przeciw państwu i nie poza państwem — nastąpi przez realizację państwa narodowego — Wielkiej Polski.

Nakreśliłem zarys organizacji władzy politycznej narodu. Oczywiście daleko tu jeszcze, nietylko do wyczerpania, ale i oświecenia zagadnienia. Zestawieniem szeregu podstawowych tez programowych, oświecających to zagadnienie jest ostatnio wydana, broszura *W o k i e c h a W a s i u t y n s k i e g o* (na której oparty jest zarys organizacji władzy politycznej) p. t. „Naród rządzący” (Warszawa — 1935. Skład Główny: Dom książki Polskiej). Sprawy poruszone tu jedynie fragmentarycznie, zostały tam omówione.

Wicemin. Korsak prezydentem Warszawy? Wybory do Rady Miejskiej w stolicy jeszcze w roku bieżącym

Z chwilą zlikwidowania Rady Miejskiej w Warszawie, pochodzącej z wyboru, oraz po objęciu władzy przez pierwszego komisarzkiego prezydenta, p. Kościalkowskiego, mówilo się dość głośno, że okres tymczasowej prezydentury trwać będzie zaledwie kilka miesięcy i że rolę tymczasowego prezydenta jest przygotowanie stolicy do wyborów.

Po ustąpieniu p. Kościalkowskiego i mianowaniu tymczasowym prezydentem Warszawy p. Starzyńskiego pogłoski na ten temat zmieniły się zasadniczo i powszechnie sądzono, że wybory do Rady Miejskiej w Warszawie odbędą się dopiero w r. 1936 po wyborach do Sejmu. Obecnie sytuacja znowu zmieniła się zasadniczo.

Jak słyhać, wybory do Rady Miejskiej w Warszawie odbędą się już koncem 1935 r., prawdopodobnie we wrześniu lub październiku. Tem samem wybory do Rady Miejskiej poprzedzą wybory do Sejmu i Senatu. Decyzja w tej sprawie miała zapasę w Min. Spraw. Wewnętrznych niedawno.

Czynnik decydujący uważają, że termin wyborów w roku bieżącym jest nieodzowny, chociażby miał pociągnąć za sobą pewną utratę mandatów radniczych. Istnieje głęboko przekonanie w sferach sanacyjnych, że nawet w wypadku najgorszego wyniku wyborów, 51 proc. radnych wejdzie z list sanacyjnych. Najbardziej jednak sensacyjną w tej materii pogłoską jest to, że

przyszłym prezydentem miasta miałby zostać nie obecny rządcą

Styczeń — miesiąc nagród literackich

Pierwsze jury bez Kadena-Bandrowskiego
Pojutrze nagroda państwowa

Już pojutrze, t. j. we wtorek, 8 b. m. zbiera się jury państwowej nagrody literackiej, noszącej oficjalną nazwę nagrody ministra W. R. i O. P., a przyznawanej wybitnemu, żyjącemu pisarzowi polskiemu za całokształt działalności pisarskiej ze szczególnem uwzględnieniem ostatniego pięcioletnia.

W tym roku przyznanie nagrody jest już właściwie przesądzone. Nie wiemy jeszcze wprawdzie oficjalnie komu przypadnie nagroda, ale skład sądu nagrody zdaje się wyraźnie zapowiadać niemal jednomyślność głosowania.

Jak już podawaliśmy, jury składa się z członków Akademii Literatury: Leopolda Staffa, Wincenego Rzymowskiego, oraz z prof. J. Ujejskiego, dr. Zawistowskiego, naczelnika wydziału sztuki w ministerstwie W. R. i O. P. i z delegata Związku Zawodowego Literatów, L. Pomirowskiego.

Zwraca ogólną uwagę, że po raz pierwszy od dłuższego czasu w jury nagrody państwowej nie zasiada Juliusz Kaden-Bandrowski, dotychczas niepodzielny dyktator upaństwowionego świata literackiego. Tem niemniej wydaje się, że decyzja jury nie odbędzie daleko od intencji naczelnika wydziału sztuki.

Wczorajsze poranne dzienneiki zaczęły już wymieniać ewentualnych kandydatów do nagrody. „Express Poranny” biorąc pod uwagę wszystkie możliwe szanse wymienia ich aż siedmiu, t. j. Hłakowiczównę, Wierzyńskiego, Chojnowskiego, Nałkowską, Boya, Irzykowskiego i Iwaszkiewicza. Świadczy to właśnie o braku zdecydowanego kandydata.

W związku z niedalekim terminem nagrody państwowej obiegają pogłoski, jakoby milcząca umowa członkowie Akademii Literatury została wyliczeni od kandydowania. Sugestje tego rodzaju mogą się rodzić przedewszystkiem stąd, że wielu Akademików posiada już nagrodę państwową, jak np. Seirszewski, Berent, Kaden-Bandrowski, Rostworowski, Szaniawski. Poza tem Kaden-Bandrowski zamierzał postawić sprawę w ten sposób, że tytuł członka Akademii jest już najwyższem odznaczeniem literackiem i że wobec tego nie należy brać pod

uwagę Akademików przy udziale nagrody państwowej.

Jak się jednak dowiadujemy, w Akademii nie liczą się z podobnymi możliwościami i kandydatury Akademików są poważnie dyskutowane.

Najpoważniejszym kandydatem z Akademii jest — naszym zdaniem — Irzykowski, wobec niedawno przyznanej Boyowi — Zeleńskiemu nagrody warszawskiej i wobec nagrody łódzkiej, jaką odznaczono w swoim czasie Nałkowską. Ale zdaje się Irzykowski będzie musiał ustąpić kandydaturze pozaakademickiej Kazimierza Wierzyńskiego, zgłaszanego już od paru lat na posiedzeniach jury nagrody.

Ostatnią książką Wierzyńskiego jest bardzo poehlebnie przyjęty przez krytykę świetny tom wierszy „Górski urodzaj”. Szanse popularnego autora „Lauru olimpijskiego” są tem większe, że po nagrodzeniu „Nocy i dni” niema w tej chwili wybitniejszego dzieła pracy literackiej, nagroda zaś już dwa razy kolejno było przyznana prozaikom. W jury zasiada Leopold Staff, serdeczny przyjaciel poety, prawdopodobnie też jest, że za Wierzyńskim cda swój głos prof. Ujejski. Poważną kontrkandydatką Wierzyńskiego może być Hłakowiczówna.

Poza nagrodą państwową w styczniu będzie przyznana nagroda literacka m. Krakowa, która w zeszłym roku ominęła Jasnorzewską. Sądzymy, że poważne prawo do nagrody dają „Wierzyby nad Sekwaną” Janowi Wiktorowi.

Wreszcie — dzień 26 stycznia pasjonuje najmłodszych pisarzy. W tym bowiem dniu Akademia Literatury udzieli swej nagrody dla młodych.

Maczuga zmarł z ran, ośnieszonych w ucieczce

LWÓW, 5.1. (tel. wł.). Dziś w południe zmarł w tamtejszym szpitalu osławiony bandyta Władysław Maczuga, który przed kilkunastoma tygodniami został skazany na karę śmierci, za szereg mordów i rabunków. M. in. udział w zamordowaniu całej rodziny, za zabójstwo 2-ech funkcjonariuszy policji państwowej i za szereg kradzieży, których widownią były rowiaty środkowo - małopolskie. Maczuga w drugim dniu świąt Bo-

żego Narodzenia przy pomocy innych więźniów zdołał zbiec z więzienia. W czasie pościgu został przez dwóch strażników zraniony. Ujęto go wówczas i umieszczono w szpitalu.

Jak się okazuje, rana bandyty była dość ciężka i dziś nastąpiła jego śmierć.

Maczuga w więzieniu oczekiwał wyroku kasaacji, którą wniosł jego obrońca od wyroku śmierci.

Bunt adwntanta królewskiego nowodem wrzenia w Albanii

ZAGRZEB, 5.1. (PAT). Jak podaje dziennik „Novosti”, z Tirany, wiadomości o rozruchach w Albanii są przesadzone, zawierają jednak ziarno prawdy.

Część albańskiego korpusu oficerskiego z dowódcą armii gen. Arantem ma być niezadowoloną z obecnego stanu rzeczy. Niezadowolone to znalazło swój wyraz już przed 3 miesiącami, gdy drugi adiutant króla Muharen Bajaktar zwolniony został ze swego stanowiska. Muharen Bajaktar był przeciwnikiem włoskiej orientacji polityki albańskiej i wielokrotnie składał królowi Ahmed Zorui memorjały.

Po zwolnieniu z zajmowanego stanowiska, udał się on wraz ze 150 uzbrojonymi swymi zwolennikami do rodzinnego miasta Luma i tam obwarował się. Z Tirany wysłano przeciwko niemu 800 żołnierzy, którzy jednak nie rozpoczęli walki, obawiając się prawdopodobnie, aby niepewna ludność nie zaatakowała ich tyłów. W międzyczasie niezadowolone w korpusie oficerskim wzrastało, do czego przyczyniła się i ta okoliczność, że zwolniony został ze służby również kapitan Prenk Previsi, który opiera się na głosach katolików północnej Albanii, podczas gdy Muharen Bajaktar ma za sobą część ludności mahoめたńskiej.

Dotychczas sytuacja nie zaostriżała się tak dalece, aby miano dojść do zaatakowania jednej strony przez drugą, chociaż niespodzianki nie są wykluczone.

Czterej narciarze zasypani

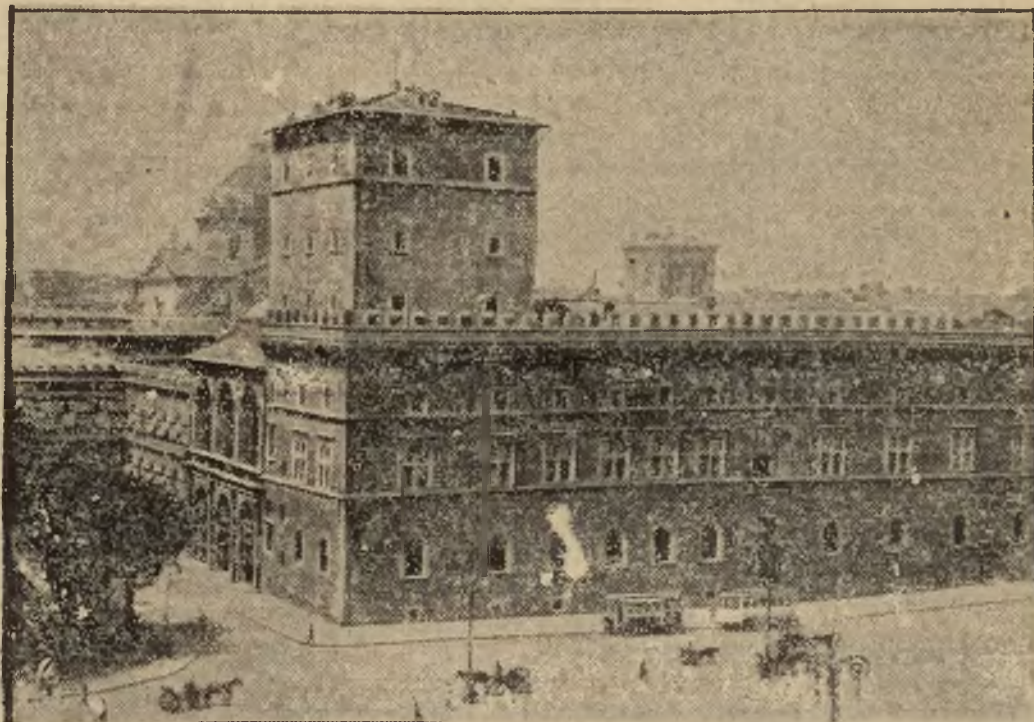
RZYM, 5.1. (PAT). O zasypaniu wycieczki narciarskiej w Dolomitach przez lawinę śnieżną, nadchodzą następujące szczegóły: Lawina ze świętego śniegu, pędząca z szaloną szybkością, miała około 200 mtr. szerokości. Jeden z zasypanych zdołał się o własnych siłach wydostać spod śniegu, dwóch innych znalazła jeszcze przy życiu drużyna ratownicza, pozostali czterej, jak już donoszono, ponieśli śmierć.

Gi antyczne plany Roosevelta 4 miljardy dolarów na roboty publiczne

WASZYNGTON, 5.1. (PAT). Zdobrze poinformowanych kół donoszą, że prezydent Roosevelt zamierza zażądać od kongresu kredytu w wy-

sokości 4 miliardów dolarów na zorganizowanie robót publicznych, któreby dały pracę 3 i pół miliona bezrobotnych.

Miejsce narad Mussoliniego z Lavalem

Palazzo Venecia, gdzie w gabinecie Mussoliniego obaj politycy zastanawiają się nad zagadnieniami utrzymania pokoju europejskiego.

Nad Gdynią zawisły chmury

Widmo krzyżackiego Gdańska

Ogłoszone zostały niedawno urzędowe liczby obrotu towarów w Gdyni w roku 1934. Według nich przywieziono do Polski przez port gdyński lub też wywieziono 7.185 tysięcy ton towarów, gdy w 1933 r. obroty Gdyni wyniosły 6.105 tysięcy ton. Mamy więc znów do zanotowania nowy REKORDOWY ROZWÓJ GDYNI, która w ciągu roku powiększyła swe obroty przeszło o milion ton. Od roku 1924, kiedy przez Gdynię przeszło zaledwie 10 tysięcy ton towarów, obserwujemy błyskawiczny rozwój naszego portu, który dziś stoi już na czele wszystkich portów morza Bałtyckiego.

Jest to triumf pracy i energii polskiej, jedna z nieśmiertelnych jasnych kart w naszym współczesnym życiu. Jednak i ten pełen radości obraz ma swoje chmury. Gdynia nie jest należycie zabezpieczona i stale zagraża jej konkurencja drugiego portu, obsługującego Polskę — portu gdańskiego.

Nie dość cieszyć się tem, że coraz większą ilość towarów przychodzi do Polski, lub zostaje z niej wywieziona przez port gdyński, trzeba przedewszystkiem pamiętać o tem, że u jej boku pracuje Gdańsk, który ostatnio znacznie mocniej zwiększa swe obroty niż Gdynia.

GDĄSK I GDYŃIA.

Skąd jeszcze onych, dotyczących obrotów Gdańska za cały rok 1934, ale są już obliczenia za jedenasto miesięcy ubiegłego roku. Te liczby porównane z liczbami obrotów portu gdyńskiego, muszą przyczynić się do zmniejszenia naszej radości, a nawet mogą stać się przyczyną głębokiej troski. Okazuje się bowiem, że w ciągu tych jedenastu miesięcy Gdańsk przywoził 600 tysięcy ton towarów, a wywoził 5.255 tysięcy, czyli jego obroty towarowe wyniosły łącznie 5.855 tysięcy ton. W roku 1933 w tym samym przeciągu czasu przywóz Gdańska wyniósł 447 tysięcy ton, a wywóz 4.126 tysięcy, a więc razem 4.573 tysięcy ton. Oznacza to, iż obrót powiększył się prawie o 1500 tysięcy ton czyli o 28 procent.

Zobaczmy teraz, jak w tym samym czasie wzrósł obrót Gdyni. W roku 1933 w ciągu jedenastu miesięcy przywóz do Gdyni wy-

niósł 778 tysięcy ton, a wywóz 4.471 tysięcy, co daje jako cały obrót towarowy 5.550 tys. ton. W 1934 r. w tym samym okresie Gdynia przywoziła 910 tysięcy ton, a wywoziła 5.619 tysięcy, dokonyując obrotu 6.519 tysięcy ton. Wynika z tego, że obroty Gdyni wzrosły o 963 tysięcy ton, czyli o 17 proc.

Porównajmy teraz wzrost obrotów gdańskich z obrotami Gdyni, a przekonamy się, że

Gdańsk swoimi obrotami w bardzo szybkim tempie zbliża się do ilości towarów, przechodzących przez port w Gdyni.

Gdy obroty Gdańska wzrosły o 1.300 tys. ton, to obroty Gdyni powiększyły się tylko o 969 tys. ton. Gdy rozwój obrotów gdańskich wynosi 28 proc., to Gdynia pochwalić się może tylko wzrostem 17-procentowym. Gdy w roku 1933 obroty Gdyni były większe od obrotów Gdańska o 977

tys. ton, to w 1934 r. już tylko o 664 tys.

Są to wszystkie fakty, stwierdzone przez urzędową statystykę, a więc nie pozostawiające żadnych wątpliwości. Fakty te mówią, że w ostatnim roku daleko szybciej rozwija się Gdańsk niż Gdynia. NIEBEZPIECZENSTWO.

Gdybyśmy bliżej wejrżeli w pracę obydwu portów, to przekonaliśmy się, że istnieją dziedziny prawie wyłącznie opanowane przez Gdańsk.

Wzrastający wywóz polskiego drzewa idzie głównie przez ten port, a tylko drobne ilości przez Gdynię, polskie zboże i polska mąka prawie wyłącznie wysyłane są przez port gdański.

Czy są to rzeczy normalne, aby Polska pozwalała na dalsze pomijanie Gdyni przy eksporcie tych ważnych produktów polskiego rolnictwa i leśnictwa? Czy normalne jest,

aby Gdańsk mógł się szybciej rozwijać od portu rdzennie polskiego, aby coraz widoczniejsza była chwila,

kiedy znów zdystansuje Gdynię? „Przychylności“ Gdańska do Polski jest znana powszechnie. Pomijamy w tej chwili różne sprawy wytaczane poprzednio przez Gdańsk przeciw Polsce na forum Ligi Narodów. Ale dość jest chyba przykładów i innych nielojalności Gdańska, szkanującego obywateli polskich i dążącego wyraźnie do połączenia z Rzeszą Niemiecką.

Toteż trzeba te wszystkie rzeczy zważyć należycie i zapobiec możliwości, zdystansowania przez Gdynię.

Trzeba poddać rewizji umowy, zawarte z Gdańskiem, a dające mu przewagę nad Gdynią.

Niestety, umowy te zostały przedłużone do końca bieżącego roku. Będziemy więc znów prawdopodobnie oglądali dalszy wzrost obrotów gdańskich. Obyśmy tylko nie byli zmuszeni widzieć, jak obroty te przewyższają obroty polskiej Gdyni.

W. Barcz.

Nowe pogorszenie sytuacji podatników

Projekt zniesienia ulgowych 2 tygodni

Projekt nowej ustawy o pobieraniu odsetek za zaległości w podatkach zlikwidować ma ulgowy termin 2-tygodniowy, stosowany dotychczas wobec płatników.

Z chwilą ogłoszenia nowej ustawy odsetki za zwłokę narastać będą bezpośrednio po ustawowym dniu płatności podatku lub raty podatkowej.

Projekt ma być wniesiony do

Sejmu i obowiązujący będzie dopiero po uchwaleniu go przez parlament. Sejm zatem, powinien usunąć to niesprawiedliwe przywrócenie dotychczasowej sytuacji podatników.

Z inkasowaniem własnych należności ma przecież każdy coraz większe kłopoty — a władze podatkowe chcą jeszcze większej, niż dotąd, punktualności?

Obieg biletów Banku Polskiego Wzrósł do 981 milionów na 31 grudnia 1934

Jak wykazuje bilans Banku Polskiego na 31 grudnia 1934, w trzeciej dekadzie grudnia zapas złota w Banku powiększył się o 2,4 mil. do 503,3 mil. zł. oraz stan pieniędzy zagranicznych i dewiz — o 0,5 mil. do 23,3 mil. zł.

Suma wykorzystanych kredytów w Banku wzrosła o 47 mil. do 756,5 milionów zł., w czym portfel wekslowy powiększył się o 37,5 mil. do 654 mil. zł., portfel zdyskontowanych biletów

skarbowych — o 8,5 mil. do 45 mil. zł. oraz stan pożyczek zabezpieczonych zastawami o 2 mil. jony do 54,5 mil. zł. Zapas polskich monet srebrnych i bilon zmniejszył się o 10,4 mil. do 35,7 mil. zł.

Pozytywe „inne aktywa“ i „inne pasywa“ uległy wzrostowi: pierwsza o 10,4 mil. do 167,1 mil. zł., druga o 8,7 mil. do 217,3 mil. zł. Natychmiast płatne zobowiązania zmniejszyły się o 3,3 mil. do 240,5 mil. zł. Obieg biletów bankowych, w wyniku wyżej omówionych zmian zwiększył się o 46,4 mil. do 981,1 milionów zł.

Pokrycie złotem zmniejszyło się z 46,4 proc. do 44,87 proc.

Gdańsk się rozwija dzięki Polsce

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia r. ub. ruch statków wyniósł na wejściu 4.881 jednostek o pojemności 3.175 tys. ton, na wyjściu zaś 4.879 statków o poj. 3.165 tys. ton. Analogiczne dane za rok 1933 wynoszą: 4.278 statków o poj. 2.763 tys. ton, oraz 4.266 statków o poj. 2.734 tys. ton.

Tak znaczne zwiększenie ruchu portowego w Gdańsku przypisać należy przedewszystkiem zawarciu umowy z Polską w sprawie wyzyskania portu gdańskiego dla handlu zagranicznego Polski.

2-milionowe zamówienia w hutnictwie

Ministerstwo Komunikacji dokonało zamówień na 22 tys. ton szyn i 5 tysięcy ton innych materiałów kolejowych w hutach Królewskiej, Pokoju, Bankowej i Modrzejewskiej. Ogólna suma zamówień sięga 9-ciu milionów złotych.

Wszystkie huty przystąpiły już do wykonywania zamówień.

Zbankrutowani kupcy pod kontrolą sądziego

W myśl nowego prawa o upadłościach, które weszło w życie od Nowego Roku, stosowane będą rygory w stosunku do kupców, którym ogłoszono upadłość.

Swoboda ruchów upadłego może być ograniczona i każdorazowa zmiana miejsca pobytu wymagać będzie zezwolenia sądziego komisarza, mającego nadzór nad upadłością.

Kiedy tancerka pracuje tylko nogami a kiedy także i umysłem?

Ministerstwo Opieki Społecznej i Izba Ubezpieczeń ogłosiły nowe doniesienie wyjaśnienia w sprawie ustalania kategorii pracowników umysłowych i związanych z tem świadczeń.

Duże wątpliwości wynikły mianowicie w kwestii personelu artystycznego lokalów rozrywkowych. Ustalono więc, że:

1) tancerki parkietowe (t. zw. fortanserki), zatrudnione w restauracjach i kawiarniach, które wyłącznie tańczą z klientelą tych zakładów;

2) tancerki zatrudnione w restauracjach i kawiarniach, które wyłącznie wykonują produkcje artystyczne, są pracownikami umysłowymi bez względu na wartość artystyczną tych produkcji. Do tej samej kategorii pracowników, należą również artyści rewiowi, występujący w lokalach rozrywkowych.

W RAZIE WYMÓWIENIA Nadto, wobec masowego stoso-

N wet obrasy kartelizują się

Podpisana została umowa o powołaniu do życia nowego kartelu. Tym razem powstał kartel fabrykantów obcasów lipowych, którzy dążą w ten sposób do ujednolnienia cen w branży obuwniczej.

Nasz eksport węglowy wzrósł w r. 1934 o 7 proc.

Wywóz węgla kamiennego z Polski w 1934 r. wykazał w porównaniu z 1933 r. poważny wzrost. Ilustruje to poniższe zestawienie (w tys. ton):

1933: styczeń 822, luty 735, marzec 684, kwiecień 583, maj 615, czerwiec 685, lipiec 834, sierpień 813, wrzesień 872, październik 1.022, listopad 1.055, grudzień

983, razem 9.703. 1934: styczeń 939, luty 732, marzec 798, kwiecień 783, maj 777, czerwiec 729, lipiec 775, sierpień 892, wrzesień 927, październik 1.026, listopad 1.036, grudzień 995, razem 10.410.

W r. ub. wywieziono zatem o 707 tys. t., czyli o 7,3 proc., więcej węgla, niż w roku 1933.

Od 15 stycznia mają waść w życie nowe przepisy o sprzedaży mleka

Z dniem 15 bm., a więc już za dziesięć dni, wchodzi w życie na terenie m. st. Warszawy rozporządzenie wykonawcze komisarza Rządu do ustawy nabywalowej.

Poczynając od tego dnia, mieszkańcy sklepy spożywcze, zajmujące się również sprzedażą mleka, nie będą miały prawa sprzedawać go inaczej, jak w butelkach. Do sprzedaży t. zw. mleka rozlewnego, t. j. sprzedawanego na miarę, będą uprawnione tylko sklepy nabywalowe.

Pozatem, jeżeli chodzi o sprzedaż

domokrotną mleka i śmietany, to poczynając od 15 stycznia, będzie się ona mogła odbywać tylko w naczyniach zamkniętych, opatrzonych napisem skąd dany produkt pochodzi.

Mimo to, przedstawiciele organizacji mleczarskich, grupujących drobnych rolników, wyrażają przekonanie, iż wprowadzenie w życie rozporządzenia wykonawczego nlegnie dalszemu odroczeniu. Najbardziej bowiem zaszkodzi ono interesom wsi.

Warszawska giełda pieniężna w dniu 5 stycznia

W dniu wczorajszym nastąpiła poprawa na wszystkich giełdach europejskich sytuacji funta i dolara, które wróciły do poziomu, jaki miały dzień przedtem.

Papier procentowy: 4 proc. dolarowa 52,75 — 53, 5 proc. konwersyjna 65,50 — 65,15, 5 proc. kolejowa 60,75, 6 proc. dolarowa 74, 7 proc. stabilizacyjna 63,38 — 63,13 — 63,25, odcinki po 500 dolarowe 68,53, 8 proc. Przemysłu Polskiego 80,50, 4 i pół proc. ziemskie 52,50 — 52,25, 7 proc. ziemskie dolarowe 48,25, 5 proc. Warszawy nowe 59,50 — 59,75, odcinki po 1000 zł. — 60, 5 proc. Łodzi nowe 52 — 51,75, 5 proc. Piotrkowa nowe 48,25.

Dewizy: Belgja 123,95 (sprzedaż 124,26, kupno 123,61); Gdańsk 172,88 (sprzedaż 173,31, kupno 172,45); Holandia 253,15 (sprzedaż 259,05, kupno 257,25); Londyn 25,99 (sprzedaż 26,12, kupno 25,86); Nowy Jork (kabel) 5,27 i pół (sprzedaż 5,30 i pół, kupno 5,24 i pół); Parыз 34,84 (sprzedaż 35,03, kupno 34,85); Praga 22,10

(sprzedaż 22,15, kupno 22,05); Szwajcaria 171,60 (sprzedaż 172,03, kupno 171,17); Stockholm 134,10 (sprzedaż 134,75, kupno 133,45); Włochy 45,32 (sprzedaż 45,44, kupno 45,20); Berlin 212,70 (sprzedaż 213,70, kupno 211,70).

Obroty mniej, niż średnie, tendencja niejednorodna. Banknoty dolarowe w obrotach pozagiełdowych — 5,25 i pół; dolar złoty 8,91 i pół — 8,91 i jedna czwarta; rubel złoty 4,58 i trzy czwarte. Gram czystego zł. 5,9244. Marki niemieckie (banknoty) w obrotach prywatnych 195, Funt sterl. (banknoty) w obrotach prywatnych 26,00.

Akcje: B. Polski 96,00; Węgiel 14,50; Lilpop 10,00.

Tendencja dla pożyczek państwowych przeważnie utrzymana, dla Listów zastawnych — mocniejsza, dla akcji — niejednorodna.

W obrotach prywatnych 7 proc. słaska pożyczka dolarowa 68,25 (w proc.).

Podatki

Do jednego z urzędów podatkowych w Warszawie, zgłosił się kilka dni temu kupiec towarów bławatnych, p. H. W.

— Pan w jakie sprawie? — spytał referent.

— Jąbam się chciał poprosić z panami — odparł flegmatycznie kupiec — żeby mnie panowie zażyrowali weksel.

Z temi słowy sięgnął do kieszeni i dobył zatłuszczony portfel. Onieśmiał referent spoglądał dłuższą chwilę na oryginalnego interesanta, zanim przyszedł do siebie i wykrzyknął:

— Co takiego? Żyrować weksel?

Urząd skarbowy ma żyrować weksel? — Pan się dzywuje? Przecie panowie są moi spółniki do wszystkich zyski, toby ja chciałem, żeby panowie raz zżyrowali też. Jak mnie nikt nie chce żyrować z wekslem, to gdzie ja mam iść, gdzie, jak nie do mojej spółnicy?

A oto druga historia, także autentyczna.

Pewien właściciel pijalni wody sodowej, którego interesy szły bardzo kiepsko, zwrócił się do urzędu skarbowego z następującą propozycją:

— Ja mam dwieście złotych zaległości podatkowych. Co będzie przy

chodzi do mnie sekwestrator, panowie mają koszt, a zaległość wciąż rośnie. To ja panom proponuję: weźcie mój interes za ten dług, całkiem darmo, ja proszę nie chcę, tylko niech mnie panowie zrobią za mojego sekwestratora. To ja będę odnosił panom co tydzień ten papier, że „spowodu braku licytantów, licytacje nie doszło do skutku“, a te parę złotych kosztów, co mi panowie wypłacą, to będzie mój czysty zarobek.

Natychmiast, oczywiście, chyba podatnikiem okazał się niejaki p. Piechowiak, z Kępną, w Poznańskim. Człowiek ten był zmoreną całego urzędu skarbowego: tak się umiał urządzać, że najniebezpieczniejszy sekwestrator nie mógł zeń wycisnąć złamane go szelągów.

Postanowiono wreszcie przydybać go i zrobić rownie osobistą. Po długim polowaniu urzędowistwiono wreszcie ten zamiar. Niestety, p. Piechowiak miał przy sobie tylko nikłowe zezarek. Jednak sekwestrator zawziął się, aby „dać szkole Piechowiakowi“ i zasiekwestrować zezarek. Piechowiak, który nigdy nie stracił równowagi ducha, przysłał ten cios z filozoficznym smakiem.

W kilka godzin potem, w urzędzie skarbowym zadzwonił telefon.

— Halo! Tu mówi Piechowiak.

— O co panu chodzi?

— Ja... nie... tylko chciałem się dowiedzieć, która godzina?

Www.

PRZECIW PRADOWI

Czerwona gwiazda

Pod znakiem „czerwonej gwiazdy“, w kraju sierpa i młota coś się odmieniło. Już Lejby nie będą grały pierwszych skrzypiec. Wogóle przestaną grać... jakakolwiek rolę. I „towarzysze“ w Rosji nie poznali się na nich! Mimo tylu wysiłków, tylu starań, tak ostrego kursu przeciw antysemitom.

Przed kilku tygodniami wystar czyli drobne zajście z żydami w jednej ze szkół w Kijowie. Na całej Ukrainie przeprowadzono formalny pogrom żydów. Władze wkroczyły z całą surowością. Nie pomyliły.

Teraz znowu. Szpitalne przepelnione żydami. Gdziekolwiek znaleźli się w większej liczbie, prano, że strach. I to w państwie proletariackim, komunistycznym. — Koniec „sowieckiego raj“.

Jak podaje Sombart, jeszcze w r. 1919 komisarzami bolszewickimi w Rosji byli żydzi w 78 proc. w 1920 r. — w 92 proc., nawet w 1921 jeszcze o 80 procent. Oni rzadzili Rosję. Rządzili krwa wo...

Od 1917 — 1923 r. w okresie najostrzejszego teroru, t. j. władzy żydów, rozstrzelano 29 biskupów, 1219 księży, 6.000 nauczycieli, 9.000 lekarzy, 54.000 oficerów, 260.000 żołnierzy, 70.000 policjantów i żandarmów, 112.650 ziemian, 325.250 inteligentów, 193.200 robotników, 815.000 chłopów... Tysiące zginęły jeszcze w lochach GPU. Gineł chłop, inteligenci, robotnicy, oficerowie, żołnierze — nie rozstrzeliwano tylko żydów...

Są więc jakieś porachunki z przeszłości i napewno nie skończyły się one jeszcze... I Birobotżan nie pomoże. Mają już dosyć — wyraźnie dosyć. Nie pragną zamienić gwiazdy pięcioramienną na sześcioramienną, symbol triumfującego żydostwa.

Zawiodły nadzieje Trockiego: Apfelbaum (Zinowjew) w tajdzie, że się czują, dotychczas tak szanowany, Sobelson (Radek) i Walach (Litwinow).

Naród rosyjski odnajduje zagubioną ojczyznę. Powoli wyzwala się z dławiącego go, żydowskiego uścisku. Zaczyna żyć, goić rany. Otrząsa się z robactwa... Słonce komunistyczne, dźwigane rękami żydostwa, wyraźnie przyciąga. Nie powtórzą się już pewnie w Rosji zbrodnie, masowe mordy, zapłacone przez żydowskich bankierów z Ameryki — Jakóba Schiffa, Kuhna, Gugenheima i Maxa Breitunga.

Rosja załatwia porachunki ze swymi „dobroczyńcami“. Żydzi pragną jednak „uszczęśliwić“ i inne narody. Co nie udało się w Rosji, może uda się gdzieś indziej... Zdrowe narody, które chcą żyć dla własnych celów, muszą żydów spośród siebie usunąć.

Wyjaśnienie

Na podstawie art. 31-go „Dekretu w przedmiocie tymczasowych przepisów prasowych“ z dnia 7 lutego 1919 r. (Dziennik Praw Państwa Polskiego z dnia 8 lutego 1919 r. Nr. 14, poz. 186), w związku z artykułem: „rozporządzenia... swobody objawiania w gu nazjum państwowem w Lidzie“, który ukazał się w Nr. 207-ym A. B. C. z dnia 27 września 1934 r., prośbę o wydrukowanie w Pańskim piśmie bezpłatnie podanego niżej sprostowania w ciągu trzech dni od chwili otrzymania niniejszego, takimi samymi członkami i w tym samym dziale, co i artykuł, podlegający sprostowaniu, bez dokonywania zmian i uwag w tekście:

1) Nieprawdą jest, jakoby w miesięczniku „Halo, tu gimnazjum“ drukowany był artykuł pod tytułem „O rozszerzenie praw kobiet“, natomiast prawdą jest, że w kwitniu 1934 r. w powyższym czasopiśmie umieszczony był artykuł pod tytułem: „Czy rozszerzenie praw kobiet“. Urywki z powyższego artykułu, przedrukowane z Ilustrowanego Kurjera Codziennego, zostały tendencyjnie wyrwane z całości, spaczając sens artykułu.

2) Nieprawdą jest, jakoby w państwowym gimnazjum kookucyjnym w Lidzie panowały stosunki, „które praktycznie dążą do rozszerzenia praw kobiet“, natomiast prawdą jest, że w gimnazjum tem nie zanotowano od pięciu lat ani jednego wyroczenia na tle erotycznym.

3) Nieprawdą jest, jakoby kradzieży kłimu i gotówki z kasy szkolnej dokonali uczniowie gimnazjum, natomiast prawdą jest, że dochodzenie policyjne i administracyjne wykazało absolutną bezpodstawność jakiegokolwiek bądź podejrzenia w stosunku do młodzieży szkolnej.

4) Nieprawdą jest, jakoby kradzieży w kooperatywie osadniczej, dokonali uczniowie gimnazjum państwowego.

5) Nieprawdą jest, jakoby sprzeczna napada rubunkowego na urzędniczkę Banku Rolnego w Wilnie był w tym czasie uczniem państwowego gimnazjum w Lidzie.

6) Nieprawdą jest, że w gimnazjum państwowem w Lidzie „pijaństwa są na porządku dziennym“, natomiast prawdą jest, że w gimnazjum nie zauważono nigdy ucznia w stanie nietrzeźwym.

Naczelnik Wydziału
W. Gluchowski.

L. Ciechanowiecka

W BARAKACH I SUTERENACH WARSZAWY

Gehenna chorych

Od progu uderzył mnie zaduch jakby z dołu kloaczego. Słychać płacz dziecka. W izbie tłoczno, ale przejmująco zimno. Jedyne sprzęty: dwa łóżka. Na jednym z nich, na betach czerwonych, brudnych, cuchnących, siedzi pół nagi dzieciak. Przy piecu krząta się młoda kobieta. Ma ładną, woskowo - żółtą twarz i o brzędkie czerwone nogi, wyłazłe spod strzępiastej spódnicy. Jest bosa — wlecze się po podłodze, pokrytej ciemną skorupą przyschłego błota. Na widok gościa wytrzeszcza oczy, potem uśmiecha się blade, przeprasza, że nie może podać krzesła, bo krzesła niema.

Oparłam się o ścianę, wzrokiem ogarniam kwadratową izbę, występ pod oknem, na którym stoją blaszanki z dymiącą kartoflanką. Pora obiadowa. Przyniesiono sobie tę zupę z kuchni. Na ziemi siedzi dziewczynina lat dwunastu i pierze w zimnej wodzie niebieską spódnice. Zdjęła z ją siebie, więc sama pozostała w koszuli i weta aym swetrze. Wokoło łóżka płacze się troje dzieciaków, czwarte leży na pościeli. Poza sę Boże, co to za pościel — zniszczony wór, wypchany słomą, zwinięty płaszcz, gałgan, który był kiedyś derką.

Dzieje tej kobiety? Bardzo banalne. Wdowa po robotniku fabrycznym. Pozostała z czworgiem dzieci. Naprzód wegetowała na Okopowej, teraz przynajmniej ma już tę izbę, a nie kojce, we wspólnej sali obliczonej na pół setki osób. Dzieli ją z inną sąsiadką, też bezrobotną porzuconą przez męża, która w tej chwili pielgrzymuje po Warszawie, w poszukiwaniu pracy.

— Jak się żyje? Ano — tą zupką. To jeszcze szczęście, że ją dostaję. Nie każdemu tak takie szczęście. Na czworo dzieci trzy misiki, a ja za swoją dopłacam pięć groszy. Tylko, że chlebem i zupą trudno wyżyć, na posługi iść nie mogę, bo gdzieś dziecka zostawię, a zresztą o posługę, to się staram już z parę lat. Kto by tam takiej łachudrze obdarzył? — robotę. Bojom się ludzi. Patrzą zara jak na złodzieja.

Stale powtarzający się refren. A przecież gdzie, jeżeli nie w eleganckich dzielnicach, w wytwornych lokalach pierwszej klasy, w dancingach, w tych różnych Nitoucheach, Papugach i Krokodylach grasują zbrodniarze, oszuści i rzeźmieszk pierwszj klasy, świetnie ubrani, gładcy, uprzejmi, o twarzach starannie wygolonych, mile uśmiechniętych, Pochronie i Stawicy, którzy samym wyglądem zewnętrznym wzbudzają zaufanie.

„Niech się dobrze odżywia.”

Patrzę na dziecko, wierzące się na barłogu. Ma wielki beret nasunięty na oczy. Fika nożnymi, cienkimi jak kijki, na które wciągnięto podarte ponożochy. Dla szpasu. Ma zapadnięte oczy, ale pełne blasku i śmiechu.

I tutaj, jak u wielu innych śmiech niefraasobliwy dziecka jest jedynym przejawem radości życia. Umorusane, mizerne dzieci, okutane w podarte swetry, w kurtkach męskich, lub w przezroczytych welnianych szalach, wiecznie głodne, poszturchiwane o byle co, mają jednak w sobie jakąś dziką żywotność. Przypominają młode pędy bluszczu. co siłą się przedziera przez szczeliny zmurszałych murów, toruje sobie drogę wśród gruzów.

— Józka, nie wierć się tak! — krzyczy matka na dziewczyninę w berecie. — Ile ma lat? Akurat tyle, co minęło od śmierci męża. On umierał w te samą noc, co ona się rodziła. Niedawno operację miała. Brzuch ją bolało, potem się ropa wdała. Ale to nie była ślepa kiska. Mówią, że tak jak zapalenie płuc, ino w ożronowej. Cała pocharatana. Jak mi ją zwrócili ze szpitala, to na nóżkach stać nie mogła. Taka słaba. Chwała Bogu, że już po wszystkim. Tera tylko utrapienie z jedzeniem.

— Chyba jeszcze wszystkiego nie może jeść.

Jakże głupio to powiedziałam. Wymknęło mi się to bezsensowne słowo „wszystko” — tutaj, gdzie oprócz zupy magistrackiej, niema nic do zjedzenia.

— A juści. Przecież my tylko tą zupką żyjemy — powtarza. — A dochtór powiedział tak: „będzie dobrze, tylko trzeba ją bardzo odżywiać”.

Mówi to bez ironji, bez żalu. Tylko jest zafasowana jak to spełnić zlecenie „dochtora”.

— Wczoraj była grochówka z kapustą — noto Józka zaraz boleści dostała. Aż ją skręcało. Ma przecie całkiem świeże blizny. To boli.

W tej chwili ogarnia mnie głucha złość na zacnego eskulapa, który odsyła chore dziecko na okres rekonwalescencji do nory, w której przymiera głodem. Czy nie można było pozostawić pacjentki trochę dłużej, jakoś ją po tej operacji odżywić, wzmocnić?

Takich przykładów można cytować więcej.

Pomijam to, że w owej izbie matka z czworgiem dzieci śpi na jednym łóżku, w tym wypadku przynajmniej nikt niema suchot. Jeszcze niema — bo tylko patrzeć, jak zawita i tutaj zmore baraków. Ale widziałam kobietę zaopatrzoną jak tysiące innych w zaściadzenie, że ma otwartą gruźlicę. Sypia z dwiema córeczkami na wąskim żelaznym łóżku. I mówi, że maie już miewają gorączkę.

Albo ta dziewczynina, której siostrę zabrano do szpitala dla zakaznych, bo ma szkarlatynę, a ją zostawiono w baraku „na obserwacji”, jako, że zdradza podobne symptomy...

Reforma szpitalnictwa

Niema szpitali. Niema miejsca w szpitalach. Brak odpowiednich funduszków...

Mam ochotę wykląć się jak przekupka z tajemniczym, łaskawym a groźnym bóstwem zwanym „miarodajnym czynnikiem”.

Bo co nas to obchodzi, obywateli stolicy, że niema miejsca w szpitalach. Miejsce musi się znaleźć. Jeżeli niema funduszy na budowę wielopiętrowego gmachu, z marmuru, niklu i fajansów, jak sławetny bank, na rogu Jerozolimskich Alei (dosyć się na temat pisało), to chyba nie zbraknie pieniędzy na sklecenie drewnianego domu, choćby zwykłego baraku, który sąsiadowałby z rezerwatami nędzy, na Anopolu czy Lesznie.

Odpowiedzą mi na to — są Ośrodki Zdrowia. Tam należy kierować chorych.

Nie wiem jak się rekrutuje chorych do Ośrodków Zdrowia. Fakty są wymowniejsze od słów — podczas mej wędrowki po barakach przekonałam się, że zdrowi żyją pospołu z ludźmi dotkniętymi zaraźliwymi chorobami, że się nie oddziela chorych podejrzaných, że się zbyt wczesnie zwalnia ze szpitala po operacji chore dzieci i skazuje się je na rekonwalescencję, która zamienia się w torturę, w dusznych, cuchnących izbach, w otoczeniu, które nie może im zapewnić ani należytej opieki, ani dostarczyć odpowiedniego jedzenia. Widziałam chłopca chorego na gruźlicę kości, który leży od trzech lat w gipsie, na barłogu. Opowiem o nim przy sposobności.

Sęk w tem, że nawet ludzie dobrej i najlepszej woli chcą „za dobrze”. Gdy nie mają na budowę szklanego pałacu, w stylu Corbusera, to się zniechęcają i mówią — trudno, nic nie poradzimy. Otóż jeżeli niema na pałac — niech będzie zwykła szopa. Sam pomyśl budowania drewnianych domków na Anopolu okazał się przeciw dobry. Złą stroną było skupienie tysięcy ludzi w jednym miejscu. Ale gdyby w swoim czasie postanowiono zbudować na fundusze, pozwalające wybudować kamienice, toby i Anopola nie było i dziesięć tysięcy ludzi popłynęło chybą zbrojowe samobójstwo, albo ruszyliby w pochodzie na miasto sytych.

Jak na wojnie

A jak jest na wojnie? Rannych

zbiera się z pola walki i opatruje ich w bylejakim ambulansie. Niekoniecznie na niklowym i szklanym stole. Dzisiaj jest wojna. Wojna z nędzą i bezrobociem.

Czy nie można było poprostu zbudować wielkiej, drewnianej infirmerji w takim Anopolu. Tylko dla dzieci. Trzymać tam w jednej sali te, co mają koklusz, inne, które są zagrożone gruźlicą, osobno, wreszcie małych ozdrowieńców, zwróconych przez szpital. Niechby tam w lepszych nieco warunkach przechodzili do zdrowia, i od-

zyskiwały siły. Czy nie można było zorganizować lotnych oddziałów sanitarnych, które powiedziałem dwa razy na tydzień odwiedzałyby każde mieszkanie i sprawdzały, czy ktoś nie potrzebuje pomocy

Żeby zorganizować taką pomoc, nie trzeba było chyba czekać dziesięciu lat, do chwili gdy ustanowiono komisaryczne rządy, na ratuszu. Właśnie w tej dziedzinie dyktatorska władza mogłaby zdziałać cuda. Na to niepotrzeba geniuszu. Wystarczy zdrowy chłopski rozum i energja.

W atmosferze moralnego bagna kojarzyły się „mistyczne małżeństwa marjawitów”

Stworzenie sekty marjawitów motywowała „mateczka” Felicja Marja Franciszka Kozłowska koniecznością oczyszczenia atmosfery moralnej wśród duchowieństwa. Uważała, że ustawiczna adoracja Najświętszego Sakramentu podniesie umysły duchownych ku sprawom niebieskim i oderwie ich od cielesnych zainteresowań. Sama Kozłowska, z zawodu szwaczka, w okresie swej pracy organizacyjnej w kongregacji marjawickiej zarówno męskiej, jak i żeńskiej, prowadziła skromny tryb życia i służyła mogła wzorem powściągliwości i moralności.

Była to bezwzględna manjaczka. Ustalono, że dawniej prowadziła życie lekkie, a nawet rozpustne, co zostało stwierdzone sądownie na podstawie zeznań najbardziej wiarygodnych świadków. Opanowana była manją wielkości. Na podstawie rzekomego „widzenia” we śnie uznała się za przeznaczoną do dokonania wielkich zmian w świecie i w kościele. Prawdopodobnie pragnęła ona surowymi obyczajami od pokutować za dawniejsze grzechy.

W każdym razie początkowa działalność mateczki Kozłowskiej nie była godna potępienia, spotykała się nawet z uznaniem władz episkopalnych, które miały poważne zastrzeżenia jedynie co do apodyktyczności jej sądów w dziedzinie wiary.

POCZĄTEK ZŁA.

Od czasu śmierci Kozłowskiej minęło już wiele lat. Surowe re-

guły, jak to mogliśmy stwierdzić w czasie zwiedzania klasztoru, przestały obowiązywać. Wytworzył się natomiast klan wśród starszego duchowieństwa marjawickiego, w którym, dyktując wier nym podstawy wiary, oraz... ich obowiązki finansowe względem kościoła marjawickiego, urzędził jednocześnie własne życie nieco... za wygodnie.

Powiadamy krótko. Duchowieństwo marjawickie uprawiało i uprawia rozpustę w najgorszym gatunku, i to tem gorszą, że broniona przez wymysły na poczekaniu dogmaty.

W klasztorze marjawickim w Plocku, poza zakonnicami, trzymana była zawsze pewna ilość młodych dziewcząt, rzekomo kan dydatek na zakonnic. Musiały one dostąpić różnych stopni wtajemniczenia, aby osiągnąć stanowisko zakonnic i małżonki sarnego „arcybiskupa”.

Tak, małżonki. Kowalski wyraził się kiedyś, że mistyczne małżeństwa zakonników z zakonnicami są zupełnie normalnymi małżeństwami, a nazwa „mistyczne” dotyczy tylko rzekomo boskiego nakazu ich kojarzenia. Sam „arcybiskup” ma kilkanaście żon. Poza tem jeszcze w 1923 r. utworzył on t. zw. „filadelfijski kościół miłości”, który obejmuje gro no zakonnic, przeznaczonych na żony dla duchowieństwa.

„BISKUP” PROBUJE...

Kowalski osobiście dokonywał wyboru, przyczem każdą z kandydatek musiał... wypróbować, czy jest godna wydania na świat ka-

Rudrof stanie przed sądem po raz piąty z rzędu

LWÓW, 5.1. Dnia 28 bm. przed Sądem Okręgowym w Złoczowie, stanie po raz piąty z rzędu na ławie oskarżonych Stanisław Rudroff, właściciel dóbr i przemysłowiec, który obecnie przebywa w więzieniu we Lwowie, oraz inżynier lasowy Franciszek Golinowski, który pełnił funkcje dyrektora lasów, należących do spółki „Brody”.

Według aktu oskarżenia, w spółce „Brody” zakupywała Kolej Państwowa podkłady drzewne zupełnie świeże ze zdrowymi sękami, które miały być one mocno w drzewie. Po odbiorze przyjeżdżała zawsze specjalna komisja z Warszawy lub Lwowa, która odbierała podkłady w ten sposób, że dobre ładowano do przygotowanych wagonów, a podkłady z

chorem sękami znaczone kredą i odkładano.

W spółce „Brody” wpadnięto na oryginalny pomysł: z tych znaczonych podkładów zmywano znaki i po wyswidrowaniu chorego sęka zastępowano go zwykłym kołkiem, który był ładnie podobny do sęka, a potem, korzystając z nieuwagi członków komisji, ładowano po kilkanaście takich podkładów do wagonów, gdzie znajdowały się podkłady dobre. W ten sposób dostarczono około 7.000 takich chorych podkładów, wyrządzając Kolejom Państwowym szkodę na około 13.000 zł.

Za to właśnie oszustwo wymienił Rudroff i Golinowski będą odpowiedzialni przed sądem.

pińskiego „duchowego” dziełka. Takie same próby dokonywał on oraz kilku innych księży z „ojcem” Feldmanem na czele wśród tych dziewcząt, które nie były jeszcze zakonnicami i służyły tymczasem poprostu ku cielesnej ucieczce pomniejszych zakonników.

Coprawda przepisy ślubów mistycznych dozwalały na łączenie się tylko z dziewicami. Jednak sam Kowalski, który miał swe go rodzaju „ius primae noctis”, starał się o to, żeby żony zakonników były już przedtem odpowiednio... uduchowione.

Miałem możność rozmawiania z jedną wtajemniczoną zakonnicą. Opowiedziała mi, że Kowalski wymaga jedynie myślenia w czasie stosunku o łączności cielesnej, idącej skroś pokoleń aż do Chrystusa. Poza tem — mówiła — małżeństwa nasze są zupełnie realne. Dzieci wychowują się w sierocińcu.

Doprawdy, chyba tylko ta sekta, która potrafiła bluźnierczo utożsamiać mateczkę Kozłowską z Najszą Panną, a Kowalskiego uznać za męża Matki Boskiej (według widzenia niejakej Maszalskiej, które się naogół przyjęło, utożsamiony on był z osobą Syna Bożego. Te sprawy wciąż jeszcze nie są u marjawitów uregulowane), mogła dopuścić do podobnego zbezczeszczenia sakramentu małżeństwa.

NA WSI I W STOLICY.

Kowalskiemu to jednak nie wystarczyło. Spośród klasztornych dziewcząt dobrał sobie co ładniej

sze do, słynnej już, orkiestry mardolinistek. Historji jego lubieżnych czynów z tego okresu nie będę powtarzał. Są dostatecznie znane z przewodu sądowego.

Nie wszyscy natomiast wiedzą o działalności tego „duchowego” na wiejskich parafjach. Kowalski często wyjeżdżał na wieś. Przez długi też czas mieszkał w Warszawie. Po wsiach wyszukiwał wśród wiernych ładniejsze dziewczęta i, drogą choćby tylko pobieżnych obserwacji, oceniał, która z nich godną jest zostać matką dziecka kapłana. Ale widocznie nie chodziło mu bardzo o rozrastanie się marjawityzmu drogą przyrostu naturalnego, bo w czasie bytności w Warszawie pętrał używać wszelkich środków zapobiegawczych dla uniknięcia skutków swych lubieżnych czynów.

Przypadkiem dostały mi się do rąk wyznania jednej ze znanych osób ze świata sportowego o swoich przeżyciach z osławionym Kowalskim. Mogę tylko zapewnić, że zupełnie nie nadają się one do druku i charakteryzują „duchowego” wodza marjawitów jako zdeklarowanego rozpustnika.

J. P.

KTO PRAGNIE POTĘGI POLSKI NA MORZU — TEN POPIERA CZYNNIE FUNDUSZ OBRONY MORSKIEJ. KONTA F. O. M. w P. K. Ó. Nr. 30.680.

Strt 124

J. Kuszel i E. Bałucki „Przeprana”.

J. Kuszel i E. Bałucki „Przeprana”.

Str. 125

— Urodził się w roku 1820 w Szyłwianach w powiecie marjampolskim. Ojciec jego, Ferdynand, podporucznik wojsk polskich był odznaczony krzyżem wojskowym.

— Bardzo dalekie dzieje.

— Ale wszystko ma swój cel. Ten Jakób Gordon opisał swoje podróże po Krymie i Kaukazie, które odbył w roku 1846. Poza tem jednak zwiedził cały Wschód: Persję, Afganistan, Turcję, Arabję i t. d. Prześladowany przez Rosję uciekł później do Stanów Zjednoczonych. Po powstaniu styczniowym osiadł we Lwowie i tam umarł w roku 1895.

— Nazywał się Gordon?

— Właściwie jego nazwisko rodowe było Gottowt herbu Sulima, ze Zmudzi. Jeden z jego przodków, cytowany był już w metrykach litewskich w roku 1528, a Chryzostom Gottowt podpisał w roku 1698 pospolite ruszenie. Stara znakomita rodzina...

— Czy to też ważne? — przerwał z uśmiechem radca.

— Mniej. Wróćmy zatem do Jakóba Gottowta, który się przeważał Gordontem i tego nazwiska stale używał. Miał on syna Józefa Gordona, urodzonego w Wiernie w 1852 r. Syna tego, uciekając zostawił na Wschodzie pod opieką jakiegoś lamy. Wychował się on tam, ożenił z jakąś Afganką i zyskał ogromne znaczenie wśród wszystkich tubylców walczących z Rosją. Umiał jednak po polsku uważał się za Polaka i korespondował ze swoim ojcem, mieszkającym we Lwowie

— Bardzo ciekawe.

— Na tem urywają się moje studia historyczne. Dalszy ciąg przyniosły mi natomiast źródła metrykalno - paszportowe. Ten Józef Gordon miał syna Augusta, urodzonego w Kelat, w Beludżystanie w roku 1820. Domyślałem się, że musiał otrzymać wykształcenie angielskie, gdyż Beludżystan zaanektowała Anglia, może nawet był w wojsku angielskiem. Polski jednak nie zapomniał.

— August? To znaczy Austin? Innymi słowy — to nasz Austin Gordon!

chleb i ostatecznie zostałem portjerem... Hm... właśnie w tym samym hotelu, gdzie mieszka pan Barczyński.

Panna Wyszwowiecka poruszyła się niespokojnie.

— Niech się pani zdoberze na kilka minut cierpliwości — zawołał Skalkowski, który spostrzegł i zrozumiał ten ruch... — Właśnie o nim chcę mówić...

— Pan się podjął dziwnej i zupełnie niepotrzebnej misji — przerwała mu oschle. — Pana Barczyńskiego znam bardzo mało, w każdym razie nie łączą mnie z nim żadne snrawy, które wymagałyby obcej interwencji.

Wstała, dając do zrozumienia, że uważa rozmowę za skończoną.

— Proszę pani, załatwienie tego rodzaju spraw nie wchodzi w zasięg moich obowiązków. Z drugiej strony liberja portjera w niczem nie zmieniła moich poglądów na honor i godność szlachecką.

Panna Wyszwowiecka zmieszala się.

— Nie chciałam pana dotknąć, jednak pan się zgodzi... Mogłam pomyśleć, że...

— ...że przysłał mnie pan Barczyński? — Dokończył Skalkowski.

— Tak.

— Daję pani słowo, że pan Barczyński nic o tem nie wie. Do interwencji upoważnił mnie wiek, przyjaźń ze s. p. ojcem pani, no i... tego, jak to powiedzieć... właśnie osoba pana Barczyńskiego. Z czasem nauczyłem się rozpoznawać ludzi. To wyjątkowo porządny człowiek, obserwuję go zbliska i od dość dawna.

— Nie przeczę, ale zapewniam pana po raz wtóry, że mało mnie interesują zalety charakteru pana Barczyńskiego.

— Dobrze! — zawołał Skalkowski — ale ten człowiek męczy się jedynie wskutek nikomu niepotrzebnego nieporozumienia.

— Osobiste przeżycia pana Barczyńskiego interesują mnie jeszcze mniej.

Skalkowski wyczuwał, że pod maską obojętności ukrywa się inny stosunek do młodego człowieka, lecz dalsze usiłowania natrafiły na tak niedostępną wyniosłość, że się zdecydował użyć posunięcia rozstrzygającego. Po-

SŁOŃCE			
STYCZEŃ	zachód	7-5	-3
KSIĘŻYC			
wschód	zachód	7-2	14-6
Dł. dnia	Przyb.	7-5	-8

NIEMIECZA

Dziś Trzech Króli
Jutro św. Lucjana i Juljana

W.r. st. tem. eratury

Przewidywany przebieg pogody w dniu dzisiejszym: Wileńskie, Polessie, Wołyń, Podole i Małopolska wschodnia: Chmurno i silny mroz. Umiarkowane wiatry południowo - wschodnie i południowe.

Pozostałe dzielnice: Przeważnie po chmurno, miejscami mglisto z opadami śnieżnymi. Najpierw umiarkowany mroz, potem wzrost temperatury aż do odwilży, począwszy od zachodu kraju. Słabe wiatry południowe, przechodzące w umiarkowane i porywiste — zachodnie i północno - zachodnie.

Dwa projekty zakończenia zatargu na kopalni „Baśka“

SOSNOWIEC, 5.1. — Wczoraj odbyła się w starostwie konferencja w sprawie demonstracji górników na kopalni „Baśka“. Górnicy trwają dalej w swym tragicznym uporze, żądając gwarancji otrzymania swych należności. Władze zaś oświadczają, że dopóki górnicy nie opuszczą podziemi kopalni, nie będą w tej sprawie pertraktować.

Istnieją dwa projekty zlikwidowania zatargu na kopalni „Baśka“. Pierwszy projekt przewiduje oddanie kontyngentu „Baśki“ innej kopalni, koby się zobowiązała za to zatrudnić wszystkich robotników zatopionej kopalni i wypłaciła im należne zarobki. Drugi projekt syndyka idzie w tym kierunku, aby kontyngent utrzymać i uruchomić bieżące, na którychby zatrudniono wszystkich robotników kopalni „Baśka“. Górnicy skłonni są przyjąć pierwszy projekt, żądają jednak gwarancji dotrzymania umowy.

Jak się okazuje, pogłoska o wyjeździe na powierzchnię 30 górników okazała się plotką, a faktem jest, że w podziemiach od 10 dni pozostaje 60 górników w komplecie.

Dziś odbyła się w starostwie ponowna konferencja z delegacją górników, która miała oświadczyć, że załoga kon. „Baśka“ w najbliższych godzinach opuści kopalnię.

Zagadkowa kradzież 14 tys. zł. z ambulanstu pocztowego w Trzemesznej

GNIEZNO 5.1. — 3-dniowe śledztwo w sprawie tajemniczej kradzieży 14.200 zł. z ambulanstu pocztowego w drodze z poczty trzemeskiej do oddalonej o 2 km. stacji kolejowej, postąpiło znacznie przód.

Pierwotna wersja, jakoby miano dokonać napadu rabunkowego na ambulanś, w świetle dochodzeń zupełnie upadła, wobec czego śledztwo poszło zupełnie inną drogą. Przystąpiono mianowicie do przesłuchania eskortujących li-

stosnoszy oraz personelu urzędu pocztowego, w wyniku czego policja aresztowała 3 urzędników pocztowych: Reckę, Jasińskiego i Olszewskiego, dalej woźnicę Stawickiego, Waszaka i Bauzę oraz 2 dalsze jeszcze osoby.

Dwóch z pośród aresztowanych urzędników pocztowych oraz jedną osobę cywilną oddawiono do dyspozycji sędziego śledczego przy Sądzie okręgowym w Gnieźnie, reszta znajduje się w areszcie policyjnym w Trzemesznej.

chylili się i zapytał przyciszonym głosem: — Pani wie, kto to jest w rzeczywistości?

Panna Wyszywiecka lekko uniosła brwi i wzruszyła ramionami.

— Gordon! Austin Gordon! — dokończył szeptem.

— Słyszałam — odparła z pozornym spokojem. Ale coż to ma do rzeczy? Nic mnie to nie obchodzi.

— To, proszę pani, że kobieta, która mieszka obok niego, w sąsiednim pokoju — zaakcentował te słowa — jest jego agentką! Właśnie... jego agentką i nieczem więcej.

— Dziękuję panu za te niezmiernie ciekawe informacje. Żaluję, że przy największych chęciach nie mogę z nich zrobić żadnego użytku.

Pożegnana Skalkowskiego dość chłodno. Po jego odejściu poczęła się zastanawiać nad pobudkami, jakie mogły skłonić tego człowieka do tej wizyty i w pierwszej chwili pod wpływem rozgoryczenia wierzyła, że nadszedł go Barczyński.

Wogóle dzień był dziwny: dwukrotnie rozmawiała na temat, którego, wprawdzie nie bardzo skutecznie, ale starała się nie poruszać nawet z sobą; mimowolnie zastanawiała się nad tem, że opinia o Barczyńskim zarówno Dromera jak i Skalkowskiego wypadła mniej więcej jednakowo pochlebnie, chociaż posądzenie o zmoję wyłączało na zupełnie niepodobieństwo.

Upłynęło sporo czasu, zanim się uspokoiła. W każdym razie ziarno wątpliwości zaczęło kiełkować, przylapała siebie na tem, że myśli o Barczyńskim trochę inaczej, pozbawione Skalkowskiego o roli poznanianki nabrały cech nieuchwytnie wiarygodności.

Późnym wieczorem zadzwoniła pani Ala, zawiadamiając, że już ma lotę na konkursy hipiczne i prosząc, by jutro o drugiej wpadła po nią. Pojadą z Zagłazskim, państwo Nabilowie przyjadą osobno.

— Nie wiem, czy będę mogła. Miałam jutro jechać już na wieś...

— To wyjeżdżasz zaraz po konkursach. Przyjdź koniecznie!

Początkowym odruchem Loli było podziękować

Umundurowani młodzieńcy w mazepinkach

cze li morderców jako bohaterów narodowych

Luck, dnia 3 stycznia.

Kiedy wpływ elementów wywrotowych nacjonalistów ukraińskich z Małopolski Wschodniej na teren Wołynia stawał się coraz znaczący i zaszczepiany tutaj różnym organizacjom ukraińskim o charakterze legalnym, stopniowo wzrastał i przekształcał organizację te na komórki wojującego nacjonalizmu ukraińskiego, władze przystąpiły do zlikwidowania tych gniazd wrogich poczynań państwowych i zagroziły sankcją karną wobec nieposłusznych się do wydanego nakazu.

Wśród zlikwidowanych organizacji znajdowała się także organizacja „Plast“, stojąca ideowo najbliżej O. U. N. Skupiał się w niej element więcej inteligentny i zasilany przez wychowanków szkół średnich, a conajmniej, piś-

miennych, co na Wołyniu ma duże znaczenie. O mentalności tych właśnie elementów świadczy poniższy fakt.

Po zlikwidowaniu „Plasta“ na terenie wsi Botyń w powiecie łuckim, najczynniejszy członek tej organizacji, Hawryluk Włodzimierz, po porozumieniu się z członkami tej samej zlikwidowanej organizacji na terenie wsi sąsiednich, przystąpił do organizacji t. zw. „piątek“ ounowskich, wciągając do ścisłej współpracy niejakiego Krzyżanowskiego Ostapę.

„Bohaterskie“ piątki poczęły działać. Nadano im przedewszystkiem charakter wojskowy i tworzone zakonspirowane kadry ukraińskiej organizacji wojskowej (U. O. W.). Członkowie tej organizacji, nie bez pewnego tupetu, po-

czuli sobie sprawiać mundury wojskowe oraz czapki na wzór kozaków siczowskich, t. zw. „mazepinki“. W czapkach tych paradowali w czasie świąt i dni „narodowych“.

Występy te należało poprzeć odpowiednio „bohaterskimi“ czynami. Za obiekt swych „czynów“ wybrano szkoły i, po rozpoczęciu szowinistycznej agitacji przeciw szkolnej oraz przeciwko używaniu języka polskiego w szkołach, poczęli wybijać szyby w szkołach powszechnych w okolicznych wioskach.

Wtedy władze przystąpiły do energicznej likwidacji szowinistycznych warcholów. W czasie przeprowadzonej w mieszkaniu wymienionych rewizji znaleziono różnej treści ulotki, spośród których jedna zasługuje na uwagę, mianowicie, nawołująca do czczenia jako „bohaterów narodowych“ morderców z Gródka - Jagiellońskiego, Biłasa i Daniłyszyna.

Nikt ukraińskim nacjonalistom tego rodzaju „bohaterów“ nie poządził, jednakże los dwu powyższych czcicieli „narodowych morderców rabunkowych“, — którzy po aresztowaniu kroczyli bułnie w swych „mazepinkach“ do więzienia, można uważać za przesądzone: staną oni w krótkim czasie przed sądem okręgowym w Łucku.

M. K.

Wielki popyt na ordery wśród kupców żydowskich na Śląsku

KATOWICE, 5.1. — Od listopada r. ub. grasował na Śląsku b. urzędnik Państwowego Monopoli Spirytusowego, obecnie rzekomy pośrednik kabaretowy, Juliusz Redlich vel Szczurba, który handlował fałszywymi dyplomami i orderami.

Przedstawiał się on jako dele-

gat Związku uczestników powstań narodowych w Warszawie, który w rzeczywistości nie istnieje, i w jego imieniu proponował poszczególnym osobom „za zwrotem kosztu“ dyplomy lub ordery za zasługi w czasie walk o niepodległość Polski.

Interes sędził znakomicie, a szczególnie chętnymi okazali się kupcy żydowscy w Katowicach, którzy nabywali chętnie dyplomy i ordery w przekonaniu, że mogą się im przydać.

Po dwóch miesiącach żmudnych poszukiwań za kombinatorem, który pochodzi z Krakowa, policja zatrzymała go, a sędzię osadził w areszcie śledczym. Aresztowany Redlich przyznał się do winy.

Podróżuj samolotem

Nieszczęśliwa jazda urlopowanego żołnierza

ŁUCK, 5.1. — Strzelec 5 p. strzelców konnych z Dębicy, Tichon Morczuk ze wsi Pogorzecze w pow. dubieńskim, otrzymał na zbliżające się święta prawosławne urlop świąteczny. Zbliżając się do rodzinnej wioski, Morczuk nie mógł doczekać się statki swego przeznaczenia i gotowy już do

wyjścia, otworzył drzwi przedziału gdy pociąg znajdował się w biegu daleko od stacji. W tej chwili stracił równowagę wskutek zaplątania się szabl między nogami i wypadł z pociągu. Zmasakrowane kołami pociągu zwłoki Morczuka, który z radością śpieszył do domu na święta, znaleziono na torze kolejowym na linii Zdobunów — Dubno.

Obawy rybaków morskich s owadu małych połowów szprotów

GDYNIA, 5.1. — W obecnym sezonie połowów szprotowych, rozpoczętym w listopadzie, notuje się spadek w stosunku do połowów z lat ubiegłych. Spadek, notowany równocześnie z udoskonaleniem techniki łowienia, określa się w kołach rybackich jako katastrofalny. Przyczyną spadku połowów jest w dużej mierze ograni-

czenie połowów, spowodowane konkurencją Gdańską. Jeśli nowy rok nie przyniesie nowego uregulowania sprawy obrotów produktami rybolowstwa między Polską a Gdańskiem, polscy rybacy będą musieli szukać możliwości zarobkowania na połowach na Morzu Północnym, co oczywiście wymagać będzie wydatnej pomocy i poparcia rządu.

WYTWORNE KRAWIECTWO MĘSKIE

wykonywa długoletni pracownik pierwszorzędnych firm na cen t. b. nielich St. SZULECKI Mokotowska 65 m. 44

Str 122 J. Kuszel i E. Bałucki „Przegrana“.

chylił się i zapytał przyciszonym głosem:

— Pani wie, kto to jest w rzeczywistości?

Panna Wyszywiecka lekko uniosła brwi i wzruszyła ramionami.

— Gordon! Austin Gordon! — dokończył szeptem.

— Słyszałam — odparła z pozornym spokojem. Ale coż to ma do rzeczy? Nic mnie to nie obchodzi.

— To, proszę pani, że kobieta, która mieszka obok niego, w sąsiednim pokoju — zaakcentował te słowa — jest jego agentką! Właśnie... jego agentką i nieczem więcej.

— Dziękuję panu za te niezmiernie ciekawe informacje. Żaluję, że przy największych chęciach nie mogę z nich zrobić żadnego użytku.

Pożegnana Skalkowskiego dość chłodno. Po jego odejściu poczęła się zastanawiać nad pobudkami, jakie mogły skłonić tego człowieka do tej wizyty i w pierwszej chwili pod wpływem rozgoryczenia wierzyła, że nadszedł go Barczyński.

Wogóle dzień był dziwny: dwukrotnie rozmawiała na temat, którego, wprawdzie nie bardzo skutecznie, ale starała się nie poruszać nawet z sobą; mimowolnie zastanawiała się nad tem, że opinia o Barczyńskim zarówno Dromera jak i Skalkowskiego wypadła mniej więcej jednakowo pochlebnie, chociaż posądzenie o zmoję wyłączało na zupełnie niepodobieństwo.

Upłynęło sporo czasu, zanim się uspokoiła. W każdym razie ziarno wątpliwości zaczęło kiełkować, przylapała siebie na tem, że myśli o Barczyńskim trochę inaczej, pozbawione Skalkowskiego o roli poznanianki nabrały cech nieuchwytnie wiarygodności.

Późnym wieczorem zadzwoniła pani Ala, zawiadamiając, że już ma lotę na konkursy hipiczne i prosząc, by jutro o drugiej wpadła po nią. Pojadą z Zagłazskim, państwo Nabilowie przyjadą osobno.

— Nie wiem, czy będę mogła. Miałam jutro jechać już na wieś...

— To wyjeżdżasz zaraz po konkursach. Przyjdź koniecznie!

Początkowym odruchem Loli było podziękować

J. Kuszel i E. Bałucki „Przegrana“.

Str 123

i odmówić. Jednak powstrzymała się. Unikając kwalifikacji tego czynu, jako bardzo wyraźnej hipokryzji, przyjęła zaproszenie, zastanawiając się mało przekonująco usprawiedliwieniem, że kiedyś data Horyńskiego tę obietnicę.

Wczesnym rankiem do gabinetu radcy Nabila wszedł Oleha Linowiecki.

— Jestem na rozkazy, panie radco

— Panie Oleha — zaczął maly, starszy pan — Anglii otrzymali wiadomość, że Gordon w tych dniach ukaże się od nas. Twierdzą, że wiadomości ich są zupełnie pewne. Czy pan na to?

— O co im właściwie chodzi, panie radco? Nie przypuszczam, że umięta tak nudzić.

— Bilawicz radem! Czemuś spierzał na agenta.

— Obiecaliśmy, że Stefan Barczyński, a właściwie człowiek przybyły pod tem nazwiskiem z Paryża, nie wyjdzie z Polski przed 1-szym sierpnia?

— Tak, I dotrzymamy słowa.

— O to właśnie chodzi. Czy nie obawia się pan jego ucieczki? Nie potrzebuje pan pomocy?

— Nie.

— Proszę pana. Wiemy dobrze, kim jest były major Oleha i jakie ma zasługi — agent z uśmiechem podziękował uśmiechem — ale to chodzi o nasz prestige międzynarodowy.

Oleha chwile myślał, a potem zaczął mówić:

— Pozwoli pan, że przedstawię całą historię. Usłuchaj ona pana całkowicie. Proszę jednak o bezwzględną dyskrecję.

— Oczywiście.

— W służbie wywiadowej znakomite usługi oddała różne gałęzie nauk. W tym wypadku pomoże nam nie-co historia.

Bilawicz poprawił się w krześle, gotując się do dłuższego słuchania.

— Pewne może amatorskie studia historyczne - geograficzne doprowadziły mnie na to, że około roku 1850 znany był słynny podróżnik polski Jakób Gordon.

— Oo!

Program polskich radiostacji

WARSZAWA

Niedziela, dn. 6 stycznia

9.00 Sygnał i kolenda, 9.03 Muzyka (pl.), 9.07 Gimnastyka, 9.22 D. c. muzyki (pl.), 9.30 Dz. por. 9.40 D. c. muzyki (pl.), 9.50 Chwilka pań doniu, 9.55 Program, 10.00 Dumki i piosenki polskie (pl.), 10.30 Tr. Naboz., obrządku ormiańskiego ze Lwowa, 11.45 Muzyka religijna, (pl.), 11.57 Sygnał czasu, 12.00 Hejnat, 12.03 Wia. meteor. 12.05 Przegląd teatralny, 12.15 Poranek kolend, 14.00 Muzyka salonowa (pl.), 15.00 „Jak to trzy króli chodzili po winie“, 15.15 Orkiestra dęta (pl.), 15.25 „Przebieg ryneków produktów rolnych“, 15.30 Muzyka (pl.), 15.45 „Z pokoleń na pokolenie“, 16.00 „Dzień Bożego Narodzenia 1631 r. na rzece Paranie“, 16.20 Recital śpiewaczy Maja (bar.), 16.45 „Legenda o Zanku Warsz.“, 17.00 Rajgowa Szopka Betlejemska, 17.50 „Paderawski“, 18.00 Suchowisko „Sen o Sezamie“ W. Hausmanna, 18.45 „Iw. Przyj. Młodzieży“, 19.00 Aud. żołn. 19.25 Recital fortepianowy B. Woytowicza, 19.45 Program, 19.50 Feljton, 20.00 Koncert, 20.45 Dziennik wiecz., 20.55 „Jak pracujemy w Polsce“ (pog. społ. kult.), 21.00 „Na wesołej iwowskiej tan“, 21.30 Wiadomości sport., 21.45 „Skrzynka pocztowa techniczna“, 22.00 Koncert rekl., 22.15 „Werna służąca“, 22.25 Muzyka (pl.), 23.00 Wia. meteor. 23.05 Muzyka tan.

Poniedziałek, dnia 7 stycznia

6.45 Pieśń, 6.48 Muzyka (pl.), 6.52 Gimnastyka, 7.07 D. c. muzyki (pl.), 7.15 Dz. poranny, 7.25 D. c. muzyki (pl.), 7.35 Chwilka pań doniu, 7.40 Zapowiedź progr., 7.50 Koncert rekl., 8.00 Przera, 11.57 Sygnał czasu, 12.00 Hejnat, 12.03 Wiadomości meteor., 12.05 Przegląd Prasy, 12.10 Koncert Zespołu Z. Grossmana, 13.00 Dz. południowy, 13.05 G. Charpentier, „Impresje z Włoch“, 13.30 Przera, 13.30 Wia. o ekspozycji pol., 15.35 Przegląd gield, 15.45 Koncert Zespołu Akademicko-Grossmancego, 16.45 Lekcja języka niemieckiego, 17.00 Koncert, 17.25 „Skrzynka pocztowa“, 17.40 Utwory wokale, Kaniowicza (pl.), 17.50 Pogadanka, 18.00 „Skrzynka pocztowa rolnicza“, 18.10 Przegląd filmowy, 18.15 Fantazje operowe, 18.45 „Zagadki muzyczne dla dzieci starszych“, 19.00 Koncert, 19.25 Chwilka społeczna, 19.30 „Przyjaciele dzikich ludzi“, 19.45 Program na dzień nast., 19.50 Wiadomości sport., 20.00 Muzyka lekka, 20.45 Dziennik wiecz., 20.55 „Jak pra-

cujemy w Polsce“ (pog. społ. kult.), 21.00 „Na wesołej iwowskiej tan“, 21.30 Wiadomości sport., 21.45 „Skrzynka pocztowa techniczna“, 22.00 Koncert rekl., 22.15 „Werna służąca“, 22.25 Muzyka (pl.), 23.00 Wia. meteor. 23.05 Muzyka tan.

Wtorek, dnia 8 stycznia

6.45 Pieśń, 6.48 Muzyka (pl.), 6.52 Gimnastyka, 7.07 D. c. muzyki (pl.), 7.15 Dz. poranny, 7.25 D. c. muzyki (pl.), 7.35 Chwilka pań doniu, 7.40 Zapowiedź progr., 7.50 Koncert rekl., 8.00 Przera, 11.57 Sygnał czasu, 12.00 Hejnat, 12.03 Wiadomości meteor., 12.05 Przegląd Prasy, 12.10 Koncert Zespołu Z. Grossmana, 13.00 Dz. południowy, 13.05 G. Charpentier, „Impresje z Włoch“, 13.30 Przera, 13.30 Wia. o ekspozycji pol., 15.35 Przegląd gield, 15.45 Koncert Zespołu Akademicko-Grossmancego, 16.45 Lekcja języka niemieckiego, 17.00 Koncert, 17.25 „Skrzynka pocztowa“, 17.40 Utwory wokale, Kaniowicza (pl.), 17.50 Pogadanka, 18.00 „Skrzynka pocztowa rolnicza“, 18.10 Przegląd filmowy, 18.15 Fantazje operowe, 18.45 „Zagadki muzyczne dla dzieci starszych“, 19.00 Koncert, 19.25 Chwilka społeczna, 19.30 „Przyjaciele dzikich ludzi“, 19.45 Program na dzień nast., 19.50 Wiadomości sport., 20.00 Muzyka lekka, 20.45 Dziennik wiecz., 20.55 „Jak pra-

cujemy w Polsce“ (pog. społ. kult.), 21.00 „Na wesołej iwowskiej tan“, 21.30 Wiadomości sport., 21.45 „Skrzynka pocztowa techniczna“, 22.00 Koncert rekl., 22.15 „Werna służąca“, 22.25 Muzyka (pl.), 23.00 Wia. meteor. 23.05 Muzyka tan.

Środa, dnia 9 stycznia

6.45 Pieśń, 6.48 Muzyka (pl.), 6.52 Gimnastyka, 7.07 D. c. muzyki (pl.), 7.15 Dz. poranny, 7.25 D. c. muzyki (pl.), 7.35 Chwilka pań doniu, 7.40 Zapowiedź progr., 7.50 Koncert rekl., 8.00 Przera, 11.57 Sygnał czasu, 12.00 Hejnat, 12.03 Wiadomości meteor., 12.05 Przegląd Prasy, 12.10 Koncert Zespołu Z. Grossmana, 13.00 Dz. południowy, 13.05 G. Charpentier, „Impresje z Włoch“, 13.30 Przera, 13.30 Wia. o ekspozycji pol., 15.35 Przegląd gield, 15.45 Koncert Zespołu Akademicko-Grossmancego, 16.45 Lekcja języka niemieckiego, 17.00 Koncert, 17.25 „Skrzynka pocztowa“, 17.40 Utwory wokale, Kaniowicza (pl.), 17.50 Pogadanka, 18.00 „Skrzynka pocztowa rolnicza“, 18.10 Przegląd filmowy, 18.15 Fantazje operowe, 18.45 „Zagadki muzyczne dla dzieci starszych“, 19.00 Koncert, 19.25 Chwilka społeczna, 19.30 „Przyjaciele dzikich ludzi“, 19.45 Program na dzień nast., 19.50 Wiadomości sport., 20.00 Muzyka lekka, 20.45 Dziennik wiecz., 20.55 „Jak pra-

cujemy w Polsce“ (pog. społ. kult.), 21.00 „Na wesołej iwowskiej tan“, 21.30 Wiadomości sport., 21.45 „Skrzynka pocztowa techniczna“, 22.00 Koncert rekl., 22.15 „Werna służąca“, 22.25 Muzyka (pl.), 23.00 Wia. meteor. 23.05 Muzyka tan.

Czwartek, dnia 10 stycznia

6.45 Pieśń, 6.48 Muzyka (pl.), 6.52 Gimnastyka, 7.07 D. c. muzyki (pl.), 7.15 Dz. poranny, 7.25 D. c. muzyki (pl.), 7.35 Chwilka pań doniu, 7.40 Zapowiedź progr., 7.50 Koncert rekl., 8.00 Przera, 11.57 Sygnał czasu, 12.00 Hejnat, 12.03 Wiadomości meteor., 12.05 Przegląd Prasy, 12.10 Koncert Zespołu Z. Grossmana, 13.00 Dz. południowy, 13.05 G. Charpentier, „Impresje z Włoch“, 13.30 Przera, 13.30 Wia. o ekspozycji pol., 15.35 Przegląd gield, 15.45 Koncert Zespołu Akademicko-Grossmancego, 16.45 Lekcja języka niemieckiego, 17.00 Koncert, 17.25 „Skrzynka pocztowa“, 17.40 Utwory wokale, Kaniowicza (pl.), 17.50 Pogadanka, 18.00 „Skrzynka pocztowa rolnicza“, 18.10 Przegląd filmowy, 18.15 Fantazje operowe, 18.45 „Zagadki muzyczne dla dzieci starszych“, 19.00 Koncert, 19.25 Chwilka społeczna, 19.30 „Przyjaciele dzikich ludzi“, 19.45 Program na dzień nast., 19.50 Wiadomości sport., 20.00 Muzyka lekka, 20.45 Dziennik wiecz., 20.55 „Jak pra-

cujemy w Polsce“ (pog. społ. kult.), 21.00 „Na wesołej iwowskiej tan“, 21.30 Wiadomości sport., 21.45 „Skrzynka pocztowa techniczna“, 22.00 Koncert rekl., 22.15 „Werna służąca“, 22.25 Muzyka (pl.), 23.00 Wia. meteor. 23.05 Muzyka tan.

Piątek, dnia 11 stycznia

6.45 Pieśń, 6.48 Muzyka (pl.), 6.52 Gimnastyka, 7.07 D. c. muzyki (pl.), 7.15 Dz. poranny, 7.25 D. c. muzyki (pl.), 7.35 Chwilka pań doniu, 7.40 Zapowiedź progr., 7.50 Koncert rekl., 8.00 Przera, 11.57 Sygnał czasu, 12.00 Hejnat, 12.03 Wiadomości meteor., 12.05 Przegląd Prasy, 12.10 Koncert Zespołu Z. Grossmana, 13.00 Dz. południowy, 13.05 G. Charpentier, „Impresje z Włoch“, 13.30 Przera, 13.30 Wia. o ekspozycji pol., 15.35 Przegląd gield, 15.45 Koncert Zespołu Akademicko-Grossmancego, 16.45 Lekcja języka niemieckiego, 17.00 Koncert, 17.25 „Skrzynka pocztowa“, 17.40 Utwory wokale, Kaniowicza (pl.), 17.50 Pogadanka, 18.00 „Skrzynka pocztowa rolnicza“, 18.10 Przegląd filmowy, 18.15 Fantazje operowe, 18.45 „Zagadki muzyczne dla dzieci starszych“, 19.00 Koncert, 19.25 Chwilka społeczna, 19.30 „Przyjaciele dzikich ludzi“, 19.45 Program na dzień nast., 19.50 Wiadomości sport., 20.00 Muzyka lekka, 20.45 Dziennik wiecz., 20.55 „Jak pra-

cujemy w Polsce“ (pog. społ. kult.), 21.00 „Na wesołej iwowskiej tan“, 21.30 Wiadomości sport., 21.45 „Skrzynka pocztowa techniczna“, 22.00 Koncert rekl., 22.15 „Werna służąca“, 22.25 Muzyka (pl.), 23.00 Wia. meteor. 23.05 Muzyka tan.

Sobota, dnia 12 stycznia

6.45 Pieśń, 6.48 Muzyka (pl.), 6.52 Gimnastyka, 7.07 D. c. muzyki (pl.), 7.15 Dz. poranny, 7.25 D. c. muzyki (pl.), 7.35 Chwilka pań doniu, 7.40 Zapowiedź progr., 7.50 Koncert rekl., 8.00 Przera, 11.57 Sygnał czasu, 12.00 Hejnat, 12.03 Wiadomości meteor., 12.05 Przegląd Prasy, 12.10 Koncert Zespołu Z. Grossmana, 13.00 Dz. południowy, 13.05 G. Charpentier, „Impresje z Włoch“, 13.30 Przera, 13.30 Wia. o ekspozycji pol., 15.35 Przegląd gield, 15.45 Koncert Zespołu Akademicko-Grossmancego, 16.45 Lekcja języka niemieckiego, 17.00 Koncert, 17.25 „Skrzynka pocztowa“, 17.40 Utwory wokale, Kaniowicza (pl.), 17.50 Pogadanka, 18.00 „Skrzynka pocztowa rolnicza“,

Pełna tabela loterii

2-gi dzień ciągnięcia IV-ej klasy

I ciągnięcie

Główne wygrane

50.000 zł. — 134352.
Po 20.000 zł. — 26717 140449.
Po 10.000 zł. — 96584 108044 107609 169432.

Po 5.000 zł. — 77854 94345 119479 128472 150121 157617 172323.

Po 2.000 zł. — 28086 31273 33651 34906 65293 75983 85206 89362 104293 106640 110016 117168 126097 130033 140747 141265 150862 178646 171143 172788 177944 178338 178886.

Po 1.000 zł. — 2089 21955 28472 30170 31184 35772 36175 43027 43770 47250 48643 53512 53210 60293 73619 78176 84944 85249 91862 92913 96280 96551 98105 100736 105231 108112 111806 120245 122938 130285 131681 138704 139200 140769 146244 150303 150327 152015 159423 160677 162340 175076.

Wygrane po 2000 zł.

128 481 509 685 1052 77 154 256 95 528 812 2006 49 130 235 378 3680 313 4042 74 400 4 69 812 5386 6146 270 536 7012 313 902 21 8193 99 313 649 934 9156 228 78 365 452 767 811 28 1072 261 82 372 452 11858 424 519 611 826 12174 92 381 524 36 714 53 985 13538 972 14065 217 510 642 874 924 15265 340 439 785 824 16048 78 255 317 96 626 37 767 924 17854 18169 228 676 757 19012 105 274 322 28 429 708 82 878 20088 234 524 616 21076 977 282 851 892 22121 212 390 405 509 25 23455 67 597 24122 282 484 501 42 69 968 25229 352 877 26183 207 693 757 60 27076 291 572 79 708 8 43 28333 425 49 29239 340 422 985.

30469 671 881 905 318337 727 976 32036 225 358 602 822 45 33054 114 405 20 42 576 620 099 34086 132 61 67 218 76 455 520 31 64 792 35940 98279 677 37265 464 618 63 844 28425 721 848 995 39014 40163 440 950 41128 290 583 42405 611 70 739 62 982 43141 264 83 92 834 44274 681.

45082 771 870 904 46701 45 865 904 47217 801 92 470 517 608 23 48006 197 712 55 842 06 914 49579 651 54 294 50172 83 217 313 482 502 644 64 872 91 944 64 51319 480 96 674 52086 128 59 203 372 528 612 716 298 53314 445 94 874 50582 82 160 254 468 661 55153 314 449 551 988 56238 777 873 922 57219 36 45 711 930 955 58158 326 592 611 36 811 907 59256.

60018 212 386 584 678 95 61365 62044 229 721 98 807 63440 528 78 678 987 64087 112 28 294 442 752 954 59 65030 97 66020 50 192 229 67229 738 88235 486 528 608 91 775 873 69051 229 598 696 721.

70144 824 81 824 96 726 981 68 79 71230 678 872 72182 292 342 97 428 602 735 62 817 78085 254 440 634 74020 608 49 732 842 922 75277 55 228 518 641 881 923 70417 527 752 890 77066 267 418 528 728 74 78012 20 151 325 826 957 79253 286 648 52 810 936.

80019 854 909 81100 82 320 872 951 89 82014 153 318 688 90 795 933 82421 508 876 902 92 84137 401 557 89 512 85211 435 788 86035 292 562 708 927 87021 348 54 98 456 584 630 40 948 82638 366 67 78 758 60 79 887 89521 37 38.

90113 59 202 14 69 99 801 91205 453 526 59 92002 60 133 279 378 401 665 689 957 93333 468 529 748 892 94066 250 684 95025 556 639 767 913 96114 335 43 66 838 97051 130 98172 633 99220 312 540 663 872.

100022 483 101010 44 152 465 599 628 834 102162 225 305 847 103174 98 606 35 818 43 56 976 104079 508 696 927 105194 257 391 459 617 24 722 978 97 106145 457 107238 489 90 547 51 616 794 844 971 108204 638 960 94 109213 23 397 425 522 66 79 632 59 753.

110025 131 230 366 545 951 111000 315 443 571 88 702 13 112266 595 682 113125 244 59 352 79 519 20 42 114122 529 31 674 781 817 71 115023 453 577 116156 370 421 577 722 56 84 97 817 48 117262 374 410 528 719 118263 80 673 841.

120195 614 717 803 5 41 906 66

121338 940 122060 61 248 483 902 77 123235 389 440 75 124318 651 758 929 125445 66 502 7 958 80 82 127154 88 207 366 559 806 59 128079 524 62 655 901 129156 582 646 82.

130117 222 429 636 782 914 42 87 131104 226 92 338 80 705 9 809 89 132087 319 506 24 983 133343 525 808 57 79 134380 842.

135068 173 437 572 736 896 918 41 95 136029 108 42 424 47 644 137020 283 351 439 517 628 94 743 817 938 138019 77 103 29 83 87 641 844 942 70 139088 464 566 625 773 97 905.

140328 54 643 63 746 141257 235 962 142048 600 842 923 143161 595 685 144011 111 84 92 771 841 145045 82 468 503 801 146138 372 147273 557 98 148049 222 55 418 538 600 97 771 149172 289 325 40 711.

150129 367 479 592 723 151163 417 528 750 831 959 152028 91 221 500 11 645 956 153104 310 72 77 615 832 52 922 154320 437 646 942 155583 624 79 763 69 90 849 990 156071 871 94 435 509 748 954 58 157014 35 129 286 99 474 608 916 95 158502 695 796 899 159112 375 79 736 974.

160265 357 669 718 904 161031 70 130 331 36 528 51 73 750 823 162080 167 244 372 83 620 30 746 925 69 163246 368 471 597 682 37 703 164152 210 439 92 551 83 165976 190 460 891 166240 646 86 813 68 167238 98 481 557 901 168118 676 169139 389 497 600 28.

170078 407 972 90 171063 201 605 61 63 758 85 885 969 91 172055 110 28 298 592 706 37 173411 727 819 174039 136 398 531 175029 92 420 93 586 654 768 178432 519 36 67 667 765 822 43 177111 19 32 224 447 898 972 178235 82 621 56 835 905 179279 488 98 587 859.

II ciągnięcie

Wygrane po 200 zł.

144 416 43 661 79 1024 233 50 316 677 992 2220 320 403 567 798 814 3312 58 633 814 4033 757 87 5324 906 6333 651 724 7215 71 315 69 538 841 8239 327 46 530 800 941 9076 97 215 389 421 569 90 755 922 42 10134 36 248 594 603 70 11066 160 422 769 12232 352 59 523 622 994 13115 389 495 14044 572 831 15666 715 16241 302 58 17054 33 743 814 34 18123 535 40 633 90 19034 493 824 64 994.

20248 527 833 21027 140 384 434 884 22454 506 768 823 919 45 23153 526 665 912 24295 358 416 98 25334 524 831 85 26051 377 702 864 27046 139 652 733 28031 128 87 380 453 834 947 65 79 91 29406 23 897 30010 378 359 533 63 936 99 31196 326 432 536 614 68 752 32138 506 19 33 623 64 33074 252 86 503 719 899 92 24316 425 62 2 35051 367 36239 390 846 37378 452 632 752 389 35470 701 50 39130 412 800 40236 499 703 41021 169 602 94 42021 40 87 642 793 43362 98 497 544 748 911 21 42 44159 77 208 43037 32 452 543 630 791 963 91 46208 72 396 546 617 47353 70 501 868 49192 203 316 55 416 522 730 49 58 847 922 90.

50028 287 357 934 5112 73 942 52259 61 701 834 930 53231 610 50 64 978 54208 307 17 29 603 84 810 912 55035 63 171 338 474 500 64 612 23 736 56 832 905 56037 453 619 898 588 57731 98 825 901 58102 25 63 210 353 412 715 59012 184 417 507 58 659 862 987 89.

60015 348 545 778 804 17 932 59 61279 443 681 932 59 61279 443 681 933 35 73 62013 271 95 516 657 700 814 64098 187 447 686 716 34 94 869 66093 365 788 67066 180 82 434 579 607 750 68044 184 94 324 830 92 69063 71 76 91 177 323 33 402 42 891 99 939 84.

70297 490 509 752 71566 722 815 66 72133 269 309 423 558 649 745 805 991 73030 464 593 74012 30 129 380 417 29 778 80 75177 224 319 569 867 76085 105 96 449 73 565 644 827 55 924 77234 75 398 435 74 532 620 81 724 992 78246 464 859 956 79034 183 301 23 51 67 562 45 775 83.

80283 391 739 81022 512 82000 324 77 410 810 978 97 83069 117 319 84144 79 280 95 330 57 705 880 85324 459

642 75 797 897 86114 208 302 710 16 525 74 87891 308 469 650 793 88278 91548 851 92808 93014 94155 272 541 666 90 723 51 806 95088 163 811 64 519 96110 293 279 504 969 97198 253 300 450 586 765 986 99377 511 32 820 40 971 92.

100734 805 66 969 101056 287 514 610 838 93 927 92 102000 437 98 677 820 917 103057 147 235 586 736 934 104085 134 238 846 426 635 59 906 65 105195 260 438 578 739 916 106083 188 57 331 619 91 700 94 107295 328 44 526 79 975 108602 777 990 109237 493 528 655 705.

110293 312 536 58 746 922 111122 232 293 506 952 86 112139 252 68 609 707 894 113109 237 603 114329 707 819 58 115922 162 613 739 53 116355 662 568 697 794 117186 95 200 56 855 646 733 879 118011 188 373 450 97 585 652 119187 244 45 348 412 88 523 27 940.

120011 153 86 319 528 59 642 121133 303 16 829 122203 842 123310 18 27 745 841 901 124086 491 500 739 50 958 125022 186 292 813 622 932 126015 214 362 551 656 763 90 98 808 127212 326 473 618 897 128274 384 411 545 895 958 129092 199 975 84.

130246 392 722 71 853 977 82 131084 173 775 813 93 963 96 132025 62 647 133338 51 700 861 134006 480 135128 697 727 35 57 862 156050 638 917 137059 442 138000 602 139098 193 487 689 825.

140218 53 800 633 141179 201 40 307 142143 279 570 686 864 900 93 143015 258 629 516 87 957 144023 88 434 527 88 741 954 145051 79 136 220 651 60 146051 200 25 554 874 147049 55 714 921 148012 416 37 38 41 685 831 149063 141 64 286 541 52 916 39 150071 612 38 86 705 151548 692 869 152173 283 449 62 998 153118 368 477 649 53 923 40 93 154222 318 792 155009 44 144 50 60 848 156037 77.

160114 671 703 22 906 45 161204 15 93 380 427 512 684 731 162192 248 163021 98 849 74 164077 324 99 497 792 165059 126 860 67 166023 245 958 73 167074 477 704 980 168057 105 7 44 489 567 655 992 169267 512 461 636 170084 133 45 217 445 774 870 84 998 171355 520 901 49 98 172227 366 455 72 590 979 173068 212 21 663 713 48 975 174018 587 175205 390 581 808 12 934 95.

III ciągnięcie

268 535 720 811 26 53 1305 43 450 676 2476 622 658 801 99 981 3051 64 286 466 590 820 27 4039 117 387 573 618 997 5163 617 6043 475 670 7031 116 924 79 8172 204 9059 87 245 414 715 855 10049 374 418 829 818 964 11067 162 76 429 515 947 122295 554 61 602 12886 477 88 988 14017 35 418 45 45 564 680 760 817 157074 16924 998 17078 737 96 901 18106 85 389 547 749 19188 259 345 664 20065 116 144 622 61 727 21002 30 125 303 93 480 880 719 876 2238.

101014 16 780 819 47 990 101467 539 622 102252 480 103003 410 611 28 41 43 920 104797 105992 674 923 106006 271 325 89 578 723 81 94 107096 160 96 497 506 737 74 926 108107 248 50 463 67 928 109136 987.

110228 409 735 11049 983 87 112050 158 371 95 932 76 113187 414 539 677 1414067 76 96 764 984 115118 42 884 116011 59 649 681 117198 236 96 484 118309 57 423 85 662 97 757 851 120563 74 889 997 121084 568 790 876 956 122183 209 319 419 21 743 940 66 123811 124805 125048 171 263 691 934 126198 346 447 636 722 65 847 127065 132 310 478 521 128007 632 129377 81 672 776 977.

130397 427 46 602 16 970 131123 214 343 564 633 719 132247 52 89 452 592 133097 309 849 941 47 71 134099 133 91 213 339 509 891 135190 423 645 930 69 136208 428 667 802 929 137305 85 509 620 62 138231 600 769 139447 78 839.

140191 704 48 942 68 141087 113 19 21 301 640 806 142277 312 41 406 613 833 143216 416 23 546 876 95 923 144169 537 947 145068 430 678 806 936 47 91 146139 64 240 507 36 42 958 148332 69 612 39 722 149127 304 406 754 886 150057 110 360 776 151255 78 337 664 860 943 152061 83 486 94 519 899 153218 354 432 154042 194 466 584 640 98 155149 695 883 156164 372 941 94 157006 397 430 62 158209 91 456 688 159049 93 633 40 773 876.

160782 950 161188 98 254 318 673 162010 150 52 343 575 614 78 865 919 43 163656 68 951 164342 44 424 743 165068 121 266 888 166076 235 5 369 557 606 702 808 36 934 167071 634 843 71 168087 240 375 97 535 897 169066 951 170098 208 534 605 43 53 963 171118 57 492 672 704 78 95 821 38 46 172026 377 686 91 734 960 72 173004 73 125 40 721 63 903 174083 506 651 827 972 175488 850 176012 96 102 5 53 623 808

ZAGADKI RYTY

Pod znakiem sztucznego nordyzmu Pierwsza rasa w Trzeciej Rzeszy

Niemcy w śladzie rasowym bliscy nawet żydów

RASA NORDYCZNA

Stwierdził się już, że Niemcy nie są narodem czysto nordycznym, choćby z tej prostej przyczyny, że takiego narodu w ogóle na świecie nie ma. Narody są mieszaniną ras. Lecz jaka rasa przeważa w Niemczech, jaka jest dla Niemiec najbardziej charakterystyczna? Czy właśnie nordycy, jak to oficjalnie głoszą w Trzeciej Rzeszy?

U germańskiej kolebki

Ażby przedstawić tę sprawę źródłowo, cofnijmy się w przeszłość, aż do Gotów. Zbadanie licznych szkieletów zachowanych w grobach z czasów wędrówek greckich wykazało dwie rzeczy. Po pierwsze wyraźną różnicę rasową między Germanami, a Słowianami. Lecz rzecz druga jest już niespodzianką. Różnica nie polega na występowaniu lub braku pierwiastka nordycznego, ale na domieszkach innych ras. Odsetek osobników rasy czysto nordycznej jest u najbardziej typowych Słowian równie wielki, jak np. u Szwedów, z Dalmacji. Nordyczność jest wspólna i Germanom i Słowianom. Wczoraj pisaaliśmy, że Słowianie stanowią wschodnie terytorium nordyków, Germanie zaś zachodnie. Wykopaliska właśnie to potwierdzają.

Germanie — środiemnomorcy

Węc w czym tkwi różnica? Oto w tem, że obok nordyków najliczniej występują u Słowian przedstawiciele ciemno-włosej, płaskonosej, szerokotwarzowej rasy laponoidalnej.

U Germanów najliczniej poza nordykami występuje niskorosły, śniady, ciemnowłosy (o kasztanowym odcieniu) typ śródziemnomorski.

Stąd krótki wniosek. Na pytanie co charakteryzuje Szwian — mamy odpowiedź, pierwiastek nordyczny i laponoidalny. Co charakteryzuje Germanów — pierwiastek nordyczny i śródziemnomorski.

Niemcy południowe

Jak na tem tle przedstawiają się obecnie Niemcy? Rzesza Niemiecka obejmuje zachodnią część terytorium nordycznego (domieszka śródziemnomorska) i — wielką przestrzeń południowych krajów Rzeszy. Tu już sprawa przedstawia się inaczej. Niemcy południowe stanowią wyraźną sferę przewagi rasy laponoidalnej. Nordycy są w mniejszości, zajmują drugie miejsce po tasie laponoidalnej. Przesuwając się ku południowi, będziemy spotykać przewagę typu śródziemnomorskiego, aż w końcu obraz nordyczno-śródziemnomorski zmieni się na południu Rzeszy w obraz laponoidalno-śródziemnomorski.

Czy wobec tego Niemcy mogą mówić o swej przewadze nordycznej np. nad Polską? Niemcy są właściwie dalszym ciągiem terytorium Polski pod względem rasowym.

Niemcy — dalszym ciągiem Polski

Wskazują na to dwa podobieństwa. Pierwsze — wielki pas nordyczny, idący przez północ Niemiec i Polski, drugim jest fakt,

że terytorium laponoidalne na południu Niemiec, o którym dopiero co mówiliśmy, obejmuje i południe Polski.

Wielkie terytorium laponoidalne obejmuje pas, ciągnący się od północnego podgórze Karpat Zachodnich, przez Śląsk, Łużycę, północną Bawarię aż po Góry Harcu (Harzwald).

Antropologiczna niespodzianka

A teraz oddajemy głos prof. Czekanowskiemu. Prof. Czekanowski w swym najnowszym dziele p. t. „Człowiek w czasie i w przestrzeni” (Biblioteka Wiedzy. Tom 9) tak podsumowuje wnioski ostateczne:

„W świetle naszych wyników staje się oczywiste, że Niemcy nie są bynajmniej krajem o tak wielkiej przewadze rasy nordycznej jak się to powszechnie wierzy. Co do rasowej struktury swojej ludności, Niemcy stanowią, jak widzimy, dalszy ciąg Polski. Różnica między Polską a Niemcami jest od Polski znacząco przybliżona rasy śródziemnomorskiej, potęgająca się na zachodzie, i przemieszka armenoidalna, wzmagająca się ku południowi. Cechy wykazują przytem wielkie podobieństwo do Niemiec południowych. Zważywszy to wszystko, trudno przypuszczać, by odsetek składnika nordycznego w Niemczech, jako całości, był większy niż w Polsce. Antropologia, przez zastosowanie ściślejszych metod badania, zgoutowała bardzo nieprzemyślną niespodziankę nordystycznym teoryjom niemieckich nacjonalistów, starających się momentami rasowymi uzasadnić swoją tezę narodu wybranego”.

Łączność z żydami

W fragmencie podanym z książki Czekanowskiego, uderza wzmianka o drugiej różnicy między Niemcami, a Polską. O składniku armenoidalnym na południu Niemiec. To jest niespodzianka jeszcze nieprzejętniejsza. Wszak typ armenoidalny jest dominującym typem wśród żydów, a w każdym razie najbardziej dla nich charakterystycznym.

Wystarczy przypomnieć opis typu armenoidalnego, by od razu wyraźnie wystąpił jego związek

z żydami. Czekanowski tak ten typ przedstawia:

„Rasa armenoidalna jest średnio rosla, skóra ma białą, matową, włosy i oczy ciemne, skrajnie krótką głowę o płasko ściętej potylicy, długą ku dołowi trójkątnie zwężającą się twarz i wąską a bardzo wydatną orli nos”.

Czystość krwi rasowej u żydów jest przeceniana. Ulegamy złudzeniu, powstałemu pod wpływem ich izolacji społecznej. Tymczasem żydzi łączą się często z ludnością tubylczą, w rezultacie w Niemczech południowych, żyd może rasowo nie różnić się od Niemca z tychże stron. I co więcej — żydzi warszawscy znordyzowani pod wpływem Polski, nieraz mogą okazać się bardziej nordyczni, niż Niemcy z Bawarii.

W jutrzejszym numerze „ABC — Nowiny Codzienne” zamieścimy następny artykuł z cyklu „Zagadki rasy”, zatytułowany „To my jesteśmy nordyczni” i omawiający strukturę rasową Polski.

Uniewinnienie

ptk. Krzysikowej

oskarżonej

o przechowywaniu broni

Po zabójstwie ś.p. ministra Piłsudskiego Urząd Śledczy przeprowadził cały szereg rewizji w Ukraincach zamieszkujących w Warszawie. M. in. zjawiała się policja w mieszkaniu wdowy po ś.p. ptk. Krzysiku, u której w charakterze sublokatora mieszkał Ukrainiec. Podczas rewizji w mieszkaniu wdowy znaleziono dwa karabiny wojskowe, które zakwestjonowano.

Właścicielka mieszkania, p. Aldo, a Maria Krzysikowa oskarżona została o nielegalne posiadanie i przechowywanie broni palnej. Wdowa tłumaczyła się, że broń jest pamiętką po jej mężu.

Sąd Okręgowy ogłosił wyrok niewinniający.

USZCZELNIANIE OKIEN I DRZWI

Przysławki piecowe

Maciejewski Maciejowski, Jerozolimskie 26, Warszawa, tel. 626-11

Co się stało?

Mówmy otwarcie: ludzie bywają leniwi. Miłość bliźniego nakazuje nam troszczyć się o nich i dlatego jeśli ktokolwiek z ludzi leniwych, nie będzie miał ochoty trudzić się i męczyć czytaniem całego dziennika, niech przeczyta na 8 stronie „ABC — Nowiny Codzienne” „Co się stało”. Jest to dziennik w dzienniku. Streszczenie wszystkich aktualności... A więc

Wczoraj: obfite śniegi i chłodna atmosfera, chłodno a propos Austrii wypadła opinia Hitlera. Opinia naogół rzecz ważna i każdy musi ją cenić — utracił opinię wachmistrz, gdy się z kucharką miał żenić. A spowodował megalomanię i złamał życie wachmistrza, słubem ułańskim go związał — generał — k a w a l a r z y s t a. Niesłusznie mu potem robiono zarzut lekkomyślności, bo nawet w Sowietach żądał od generałów — lekkości. I to lekkości młodzieńczej, fizycznej, a nawet moralnej — żąda tak Stalin w imię linii wytycznej socjalnej. A dalej — na wschód, w Bombaju, igrając swawolnie z kózą — też o swą linię dba Ghandi — ktoś mówił o tem że zgrozą, wczoraj, wieczorem, na wielkim przyjęciu u Mussoliniego. — ktoś odrzekł, że nieaktualna jest moda chudego Ghandiego.

M. L. K.

Spóźniona miłość starca do 60-letniej staruszki

„Hajntye najes” podaje opis ze zdziwieniem zauważyła, że ilokrotnie wyjdzie na balkon zaraz zwykłe romantycznej miłości, jaką zapalał 60-letni Romeo do 70-letniej Julii.

Na przedmieściu Kleparów we Lwowie mieszka pewna żydówka wdowa, w wieku 70 lat. Dzieci jej zajęły już poważne stanowiska we Lwowie i zagranicą, powodzi im się nieźle, a ona żyje spokojnie i bez trosk z procentów od swego kapitału. Nie mając żadnego zajęcia, staruszka z nudów spędza całe dnie na balkonie swego mieszkania, obserwując ruch na ulicy. Jest to jej najmilszą rozrywką.

Tuż obok jej balkonu w odległości paru łokci zaledwie znajduje się balkon sąsiedniego mieszkania. Od pewnego czasu staruszka

ze zdziwieniem zauważyła, że ilokrotnie wyjdzie na balkon zaraz zwykłe romantycznej miłości, jaką zapalał 60-letni Romeo do 70-letniej Julii. a także usiłuje nawiązać rozmowę. Przez grzeczność staruszka nie chciała zrażać sąsiada i niebawem zapoznała się z nim. Wówczas zaczął on z nią prowadzić długie rozmowy, opowiedział, że jest wdowcem, niezależnym matką, zaczął przynosić staruszce cukierki, przysmaki i owoce, wreszcie stał się częstym gościem w jej mieszkaniu i koniec końców, wzdychając głęboko wyznał, że kocha się w niej gorąco, a ponieważ jest ona wdową, a on wdowcem, prosi o jej rękę. 70-letnia wybranka serca swego sąsiada odmówiła mu jednak, powołując się na swój, poważny wiek i oświadczając, że nie chce się narażać na śmieszność.

Odrzucony Adonis powiedział wtedy, że tego ciosu nie przeżyje! Istotnie niezaдолго zmarł nagłe na atak sercowy. Wspólni sąsiedzi przypisują tę śmierć zawodowi miłośnemu.

Marek Romanski

PODWÓJNE ŻYCIE GRETY NIELSEN

Taka była skryć, na dnie serca chowana tajemnica i taka była tragedia tego dziwnego, niezwykle człowieka, który wśród agentów i współpracowników niemieckiego wywiadu zajmował wyjątkowe i uprzywilejowane stanowisko. Profesor Wrangel w bardzo nielicznych tylko wypadkach stykał się z innymi agentami Berlina, — podlegał wprost szefowi II-go oddziału i pracował zupełnie samodzielnie, posługując się w tej pracy własnymi, przez siebie samego obmyślanymi metodami.

Wrangel twierdził, że punktem krytycznym każdej akcji szpiegowskiej jest nie zdobywanie informacji, lecz sposoby komunikowania ich przez agenta swemu wywiadowi.

Sposoby te, zdaniem profesora, były przeważnie dalekie od doskonałości, nieprzemysłowe i nie dość dowcipne, narażały zbyt wiele ryzyka i to właśnie sprawiało, że każdy szpieg prędzej, czy później zostawał rozkonspirowany. Trzeba zmienić metody, jakie centrali przekazuje się zdobyte wiadomości, a najgroźniejsze niebezpieczeństwo zostanie usunięte, — zwykły był mawiać Wrangel — Należy swe raporty przysyłać sposobami prostymi, a zarazem tak skomplikowanymi, by kontrwywiad państwa, na terenie którego prowadzimy działalność, nie mógł powziąć absolutnie żadnych podejrzeń...

Być może było to twierdzenie słuszne. Szpieg zazwyczaj bywa demaskowany dzięki nielom, łączącym go z centralą. Jakkolwiek było, czy profesor Wrangel mylił się czy nie — to jedno stanowiło fakt, że zajmował on w niemieckim wywiadzie uprzywilejowane

stanowisko, a metody, jakimi się posługiwał, znajdowały pełne uznanie, a nawet często budziły podziw pułkownika Luciusa.

Życie zdawało się w całej pełni dokumentować, że metody profesora Wrangla były dobre i wytrzymywały wszelkie próby. Nauczyciel języków stał przez lata całe poza wszelkimi podejrzeniami i w niczyjej głowie nie zrodziło się nigdy przypuszczenie, że ma do czynienia z niezwykle chytrym i przebiegłym szpiegiem. Anatol Wrangel mógł się chlubić, że przez cały długi okres swej wywiadowczej pracy nigdy nie był zdekonspirowany, pominiawszy ów wypadek, kiedy w Rosji, po zaginięciu dziecka, nieopatrznie postępowaniem ścignął na siebie podejrzenia.

Pułkownik Lucius miał zupełną rację pochwalając i podziwiając metody Wrangla. Czyż nie było wspaniałym pomysłem przysyłanie raportów szpiegowskich z Warszawy przy pomocy odczytów i feljtonów radiowych, wygłaszanych przez mikrofon polskiej radiostacji, gdzie nie zrodził się nigdy nawet cień podejrzenia, by poza treścią tych odczytów mogła ukrywać się treść inna? Czyż nie było znakomitą myślą przysyłanie przez Wrangla obszerniejszych i bardziej szczegółowych relacji, przy pomocy metody „dwa krawaty”?

Porucznik Winnicki z biura szyfrów widział o tej metodzie profesora Wrangla i dlatego właśnie zrozumiał ostatnie słowo z częściowo tylko odebranego doniesienia radiowego. Gdyby ktoś wpadł na pomysł uprzedzający i bardzo długo trwałego obserwowania profesora, byłoby może rzuciło mu się w oczy, — choć najpewniej nie zwróciłby na to uwagi — że w pewne dni tygodnia Anatol Wrangel nosił zazwyczaj takie same krawaty. Ale gdyby ten ktoś zauważył nawet ów drobny szczegół, niewątpliwie byłby nadal daleki od wysnuwania z tego faktu jakichkolwiek wniosków, które mogłyby być niebezpieczne dla agenta niemieckiego wywiadu.

Rzecz polegała na tem, że od czasu do czasu w małym hotelu przy ulicy Chmielnej, gdzie zamieszkiwał Wrangel, zjawiał się człowiek, który dziwnym trafem nosił akurat taki sam krawat, jaki

właśnie tego samego dnia zawiązał profesor w misterny węzeł na swej szyi.

Za każdym razem każdy z tych przybyszów posiadał krawat identycznie taki sam, co Wrangel.

Samo zjawienie się owych ludzi, nie mogło w hotelu przy ulicy Chmielnej wzbudzać żadnych podejrzeń, ponieważ z racji lekcji, udzielanych przez nauczyciela języków i racji tłumaczeń, do donoszących przez niego — przychodziło do profesora Wrangla wiele osób. Przychodzili również i te osoby, które w dziale „Nauka i wychowanie”, w jednym z dużych pism popołudniowych, natrafiały na ogłoszenie Wrangla i zjawiały się celem zasięgnięcia informacji, na jakich warunkach udzielał profesor lekcji.

Zjawienie się ludzi o krawatach identycznych z krawatami Wrangla nie było samo przez się podejrzane, ale podejrzana była owa identyczność, ów nieprawdopodobny zbieg okoliczności o ile chodziło o deseni i kolor krawatów.

Portier hotelu przy ulicy Chmielnej byłby zdziwiony ponad wszelką miarę, gdyby wiedział w jaki sposób profesor Wrangel załatwiał takiego interesanta. Nie mówił z nim prawie nic, zaledwie kilka słów przywitania i pożegnania, natomiast dokonywał z nim zmiany krawatów. Nie trudno domyślić się, że w krawat Wrangla, zamieniony z przybyłym, wszyty był obszerny raport szpiegowski, skreślony drobnym piórem na cienkiej, lecz mocnej bibułce, a krawat niezwykle gościa krył w sobie wskazówki, jakich centrala udzielała agentowi wywiadu, oraz zadaniami specjalnego zbadania tych, czy innych rzeczy.

Mężczyźni o identycznych krawatach z krawatami profesora byli więc zwykłymi łącznikami niemieckiego wywiadu, który ta opmysłową drogą, obmyśloną przez Wrangla, w sposób nie mogący wzbudzić najmniejszych podejrzeń, odbierali od niego szpiegowskie meldunki.

(D. c. n.)

REDAKCJA: Warszawa, Nowy Świat 22. Telefony 666-99 (sekretariat, dodatkowy red. naczelny); 666-62 (dla polityczny; ekonomicy) 666-64 (oział miejski; liter-art.); 666-65 (miedzym-astowy). Sekretarz redakcji przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem niedzieli i świąt w godz. 4 — 6 pop.
ADMINISTRACJA: Warszawa, Zgoda 1. Telefony: Administracja i Zgoda 691-64 Prenumerata 691-66. Wydział ogłoszeń 691-56. Skrytka pocztowa 745. Adres telegraficzny — A B C Warszawa. Konto P. K. O. Nr. 13550.
PRZEDSIĘWZIĘCIA: Kalisz, Aleja Józefiny 11, tel. 209; Piotrków Trybunalski, Stowackiego 9, tel. 59; Wrocław, Górnicka 26, tel. 136.
PRENUMERATA: miesięczna (z odnośnikiem do domu) i zamiejscowa wraz z „Tygodnikiem Literacko-Artystycznym” zł. 2.90 miesięcznie; wraz z dziełami Sienkiewicza zł. 3.90 miesięcznie.

Ceny ogłoszeń:

za miejsce wysokości 1 m linetra przez szerokość jednej szpaloty (na wszystkich stronach po 6 szpalt): na 1 ej stronie — 1 zł., w tekście (wśród artykułów) — 70 gr., w reklamach (wśród ogłoszeń) — 50 gr., na ostatniej stronie — 60 gr. Notatki reklamowe — 1 zł. Komunikaty (specjalne) — 1.50 zł. (kierski) — 30 gr. Nekrologia po 30 gr. Drobne po 20 gr. za wyraz, duże litery w ogłoszeniach „drobnych” liczy się za oddzielne wyrazy, a tłusty druk — podwójnie. Notatki reklamowe oznaczają się cyfrą (N), a komunikaty specjalne cyfrą (Kom.). Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Wydział ogłoszeń: Zgoda 1, tel. 691-56 — biuro czynne od godz. 9 rano do 6 wiecz.

Kierownik: Tadeusz Ucieczyński.